

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Dirección y Administración: GRAL.
CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3667 -
Bs. Aires.

Periódico de la Colectividad Yugoslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

AÑO (Leto) XI. BUENOS AIRES, 2 DE FEBRERO (FEBRUARJA) DE 1940

Núm. (štev.) 154

NAROCNINA: Za Ameriko in za celo
leto \$ arg. 6,-; za pol leta 3.50.
Za druge dežele 2,50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctva.

Izseljenska politika

Izseljenci se zelo radi ukvarjamo tudi s politikom. Natančno vemo na primer, kaj bi morali napraviti v Jugoslaviji, kako bo napravila Rusija, itd. Le tega nikoli ne vemo, kaj bi morali napraviti mi sami.

To je naša fatalna napaka: spuščati se v nam neznane okoliščine, ki jih ne poznamo ali pa premalo, da bi mogli o njih izreči pravilno sodbo. Po drugi strani pa to ne spada posredno v naše področje.

Sicer nam je že nekako v krvi, da vidimo najraje napake pri drugih, medtem ko jih pri sebi ne opazimo. Za kakršnekoli nesreče ali neuspehe najraje zvrčamo krivdo na druge.

Slovenci zelo radi govorimo in pišemo o slogi, a smo sami zelo daleč od tega. Hoteli bi objeti cel svet; svojemu najbližjemu pa smo nevoljšivi ali ga celo sovražimo.

Čudimo se na primer, kako da ni notranje sluge v Jugoslaviji, dalje med balkanskimi narodi ali vsaj med slovanskimi; sami se pa niti med društvi ne moremo zediniti. Nerazumljivo je nekaj pričakovati drugod, česar med nami ne čutimo potrebe!

Naše izseljensko kulturno, socialno, politično in gospodarsko polje ni v Jugoslaviji, ne v Rusiji in ne v Evropi ali morda celo v Afriki, marveč tu pri nas v Južni Ameriki. Najprej moramo rešiti naše izseljensko vprašanje, šele potem bomo lahko govorili tudi o drugih.

Če si ne bomo našega izseljenskega vprašanja znali sami rešiti, nam ga tudi drugi ne bodo. Kakor ne moremo mi vplivati na razmere izven našega območja, tako nam ne morejo od zunaj veliko pomagati in našega položaja izboljšati.

O tem ste najboljše prepričani, bodisi društva ali posamezniki. Vse kar imate, ste si morali sami pripraviti. Imeli pa bi lahko še marsikaj več, če bi bolj znali izrabiti vse prilike.

Izseljenci nimamo enotnega kulturnega, socialnega in gospodarskega programa. Imeli pa ga bomo, če pride do Zveze. Volja do tega je velika in splošna, seveda, če ne bodo, kakor navadno pri Slovencih, prevladovali malenkostni predsodki. Predsednik gospodarskega društva v Villi Devoto je dejal na zadnjem sestanku, da Slovenci zato ne moremo imeti ničesar večjega in skupnega, ker smo pač Slovenci. Mož je zelo pravilno povedal, vsaj do zdaj. Upamo pa, da bo tudi med nami zmagala razsodnost nad malenkostmi.

Izseljenci moramo torej najprej rešiti naše izseljensko vprašanje, šele potem pa bomo lahko dajali navodila in nauke tudi drugim. Vprašanje pa moramo rešiti totalno in ne samo parcialno. Nepotrebno bi bilo sedaj naštevati vse potrebe, ker jih več ali manj vsi poznamo in razumevamo, a bi se s pričetim delom le še večje potrebe pokazale, ki bi prinašale morda sedaj komaj slutenih koristi celoti in posameznikom.

Čisto malekostno bi se morda komu zdelo, če je rojak ali doraščajoči mladenič brez zaposlitve. Vendar je tudi samo to ogromnega pomena za dotičnega in celoto, če se brezposelnega pomaga napraviti koristnega člana človeške družbe. Je pa še nešteto drugih vprašanj kakor šola, splošna izobrazba, vzajemna pomoč, skupna in zasebna gospodarska inicijativa, ki je edina pot v neodvisnost in resnični napredek.

Toplo polagamo na srce vsem, ki ste v stanu nepristransko in nesebično v korist naše izseljenske skupnosti misliti, da o tem resno in globoko razmišljate. Prišli boste brez dvoma do edino pametnega zaključka, da je Zveza vseh naših izseljen-

Zmes evropske politike

GOVOR HOLANDSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA — PRITISK NEMČIJE — HITLERJEV GOVOR, V KATEREM JE PONOVO OŽIGOSAL ANGLIJO IN FRANCIJO — PRICETEK ZBOROVANJA V BEOGRADU

Potem, ko je časopisje nevtralnih držav kategorično nastopilo proti nameram Angležev, da bi svojo nevtralnost spremenili v bojno razpoloženje proti Nemčiji in Rusiji, je holandski zunanji minister Kleffens popolnoma potrdil njih mnenje. V dolgem govoru, ki ga je imel v senatu, je povdaril zunanje politično stališče Holandije, ki je stroga nevtralnost. Čemu bi silili v vojno, ko jo nismo sprožili. Pripravljene smo sicer našo neodvisnost z orožjem v roki braniti, a če nas v miru pustijo, ne bomo izzivali nikogar.

S stališčem Holandske se seveda tudi Belgija popolnoma strinja.

V Londonu in Parizu pravilno ugotavljajo, da je Dansko, Holandsko in Belgijsko nevtralnost stališče izsiljeno od Nemčije. Ko so namreč v Berlinu doznali, da nameravajo Angleži pritegniti v svoj krog tudi nevtralne države, posebno Holandsko in Belgijo, so takoj poslali na njih meje veliko oboroženo armado, diplomatom v omenjenih državah pa so brezdvoma dali zaeno natančna navodila glede nemške name-re, če se bodo vdali pritisku zveznih velesil. Ker pa so doslej Nemci še vse grožnje uresničili, medtem ko so obljube Angležev ostale samo obljube, jim ni bilo težko zagroziti tudi drugim ter doseči dovoljen uspeh.

Angleži priznavajo, da imajo zelo težko stališče napram nevtralnim državam. Hoteli bi preiskati vse tuje parnike, če morda ne vozijo blago Nemčiji, kar pa se posebno Italiji in Japonski zdi za malo. Zato so tudi Japonci pričeli v svojih vodah ovirati angleški pomorski promet.

Te dni pa se je spet okorajzil Hit-

ler ter bral ostre levite Angležem. Napadel je ponovno angleško demokracijo, ki da jo Nemci zase odklanjajo, ker nimajo namena postati kaka angleška kolonija. Ponovno je ožigosal versalski pakt in Društvo narodov, ki da ni služilo običnemu namenu narodov. Nemčija je protestirala, je nadaljeval Hitler, a brez uspeha. Ko nismo imeli nobenega upanja več, smo ustanovili narodno-socialistično stranko. Nekaj je bilo treba napraviti. So bili tudi, ki so verjeli v demokratično mednarodno pravo, a smo končno prišli do prepričanja, da si moramo le sami pomagati in ustvariti pravico. Verjeti mora ves narod v svojo lastno moč in inteligenco.

Če bi bili Čehi in Poljaki hoteli poslušati nemške nasvete in ponudbe za razgovor, bi se brezdvoma zadeva drugače končala, a so naselili Angliji in Franciji. Glede Chamberlainovega govora likvidiranja vojne, je Hitler sarkastično dejal: Angleži so se vedno borili za Boga in nikoli za materialne koristi. Anglija, je nadaljeval Hitler, ni hotela biti nikoli sama, v borbi za Gospoda, vedno je prosila tudi druge naj jo spremljajo. Anglija je zasledovala izključno materialnih koristi, četudi jih je skušala skrivati za razne ideale. Chamberlain hodi z biblijo v roki, in se mi zdi, kakor hudčič, ki išče ubogo dušo.

Hitler je dejal, da je Nemčija močna in oborožena kakor še ni bila nikoli. Angleži da naj se nikar ne bojijo, da jim bo morda zmanjkalo vojnih križark in rušilcev ter drugega orožja in živeža. Z vsem so v Nemčiji dobro preskrbljeni.

Stališče med Nemčijo in Italijo, je dejal Hitler, je neizpremenjeno. In tudi z Rusijo, da je Nemčija ži-

vela stoletja v dobrih odnosih, čemu ne bi živela tudi sedaj in še nadalje. Sicer pa da je on dosegel samo ono z Rusijo, kar so na račun Nemčije nameravali drugi.

Nemško časopisje je še posebej povdarilo, da je zastoj prizadevanje, da bi bila Nemčija premagana in razdeljena, s kakršno idejo se ukvarjajo v Parizu in Londonu. Menda se angleški in francoski državniiki res ukvarjajo s podobno idejo tudi glede Rusije. Pri tem se človek nehote spomni basni o mišjem zborovanju, na katerem je bilo sklenjeno, da se obesi mački zvonec na vrat. Vsi zborovalci so bili navdušeni, a ko je predsednik pozval navzoče, kdo se za to delo prostovoljno izreče, ni bilo nikogar.

Francoski ministrski predsednik je mnenja, da so Francozi lahko iznenadeni od strani Nemčije z bliskovito vojno, kakor na Poljskem. Za taka iznenadenja da so v Franciji dobro pripravljeni in jih še posebej varuje Maginotova črta.

Nemška letala in podmorniki stalno napadajo in potaplajo angleške trgovske parnike, vendar so tudi Angleži zelo aktivni v protiborbi.

Glavna pozornost diplomatov in politične javnosti pa je ta čas obrnjena na Balkan, v Beograd.

V prestolici Jugoslavije se prične danes veliko zborovanje balkanskih in podonavskih držav. Na to zborovanje pritiskajo s svojimi vplivi in morda tudi grožnjami, po eni strani Italija, po drugi Anglija in Francija, ter po tretji strani Nemčija in Rusija. Kako se bo balkanskim državnikom posrečilo rešiti iz te zagate, da bo volk sit in koza cela, je res težko vprašanje. A je upati, da bo-

do jugoslovanski državniiki, ki bodo brezdvoma imeli važno besedo in ki so smatrani za dovolj spretni, znali rešiti problem.

Že vnaprej je izključeno, da bi prišlo do kake balkansko-podonavske federacije pod okriljem Italije. To je Italija že tudi sama priznala. Skušali bodo obdržati strogo nevtralnost kakor doslej. Medtem pa bodo dogodki dozorevali in končno določili usodo vsem, malim in velikim narodom in državam, ki jo sedaj najbrže niti ne predvidevajo, vsaj v jasnih obrisih ne. Kadar žebcu enkrat izpusti vajeti ga je težko brzdati, ne veš, če mu boš ostal na hrbtu in ne v kateri jarek te bo morda zagnal in kam bo slednjič zavil.

Glede Romunije, zatrjuje v Nemčiji da lahko zagotovijo, da jo Rusi ne bodo ogrožali. A za tem se brez dvoma skrivajo pogoji, ki nam niso znani, a so dobro znani romunski vladi, ki so ji jih poslali potom svojih diplomatov iz Berlina in Moskve; in prav tako najbrže tudi drugim podonavskim in balkanskim državam. Eno pa je gotovo: V Berlinu in Moskvi hočejo, da se vse angleške in francoske trgovske in industrijske družbe poženejo iz Balkana in Podonavja. Vse odvisno blago pa bi pokupila predvsem Nemčija, Rusija nima potrebe, ter spravila tako vse gospodarstvo pod svoj kontrol. To pa bi pomenilo prizadetim državam iti z dežja pod kap. Edina, ki ne zasleduje nikakega gospodarskega pritiska na Podonavje in Balkan je Rusija. Zato je tudi največ izgledov, čeprav morda še ne sedaj, da bo odnesla končno zmago.

Papež je te dni potom škofov izdal na vse balkanske in podonavške narode proglas, naj se ubranijo ruskega komunizma. To je menda edini strah, ki pa je neopravičen in se ga nihče ne boji.

Bolgarski ministrski predsednik dr. Kiosevanov

Grški ministr. predsednik Metaxa

Georgi Gafencu, romunski zunanji minister

Dr. Cincar-Marković, jugoslovanski zunanji minister

NEMSKO PREGANJANJE POLJSKIH KATOLIČANOV

Potom vatikanskega radija je neki poljski duhovnik govoril o velikem preganjanju poljskih katoličanov in duhovnikov od strani Nemcev.

Govoril je brezdvoma veliko resnico, čeprav se skušajo Nemci opravi-

skih društev koristna in potrebna in da, bomo edino na ta način mogli ustvariti boljšo našo bodočnost. Kdor nasprotno misli, ga vodijo pri tem strankarski nagibi, osebne koristi ali pa nevednost. Skupnemu našemu hotenju pa se bodo morali tudi ti ukloniti in lahko postanejo celo koristni. Zato ne sme v nobenem pogledu vladati surovost in osebno nasilje mišljenja, marveč duh bratstva in inteligence.

čiti. Pravice nimajo nikogar preganjati, tudi katoličanov in duhovnikov ne in še toliko manj, če so druge narodnosti. Vsak narod sme biti sam kovač svoje lastne usode, kakor nemški tako tudi poljski in drugi, ter živeti po svoji lastni notranji uvidevnosti, če je ista smatrana od drugih slaba ali dobra. Če katerikoli narod sam nima toliko moči, da bi si odpravil, kar smatra za škodljivo, mu tudi drugi ne bodo tega storili. In prav tako se mu tudi nekaj kar smatrajo morda drugje za dobro, ne more vsiliti, če tega sam ne smatra za dobro. Zrasti mora doma, na domačih fleh in iz lastnega naroda.

Pri tem pa se nam nehote vsiljuje vprašanje, čemu se ni dobil kak slovenski duhovnik, ki bi povedal na isti način, kakor poljski, kako se godi katoličanom in duhovnikom na

Primorskem? Tržaškemu škofu Fogarju, ki se je drznil nekaj ugovarjati proti postopanju italijanskih oblasti napram našemu ljudstvu, so mu hitro zamašili usta s tem, da so ga odstavili.

Češki, Poljski, Bolgarski in Jugoslovanski narodi, bodo morali še izvojevati popolno narodno svobodo in jo brez velike naravne zaslonbe, ki je edino v Rusiji, ne bodo najbrže dosegli nikoli. Če imata Nemčija in Italija o tem drugačno mnenje, imata obe veliko priliko to tudi dokazati. A kakor Nemci, po besedah Hitlerja, se bomo tudi Slovani morali nasloniti le na našo moč, inteligenco in če treba tudi pest. Upamo, da se ta prilika približuje...

VATIKAN NAPADEL KOMUNIZEM IN SOVJETSKO RUSIJO

Iz Vatikana so potom radia silo-

vito napadli komunizem in stalinizem, ki da je zadnji pravzaprav kriv vsega gorja in tudi vojne na Finskem. Treba da je na vsak način doseči padec Stalina, sicer bo vse vrag vzel. V Vatikanu morda mislijo: srečni Primorci, Albanci in Abesinci, ki so pod katoliško Italijo, s trpljenjem si bodo zaslužili vsaj nebeško kraljestvo, česar v "brezbožni" Rusiji "trpečemu" narodu ni dano.

VOJNA OB BALTIKU

Četudi so vse države, ki so proti sovjetom, priskočile z vsem, potrebnim na pomoč Finski, bo vkljub temu kmalu zavojevana od Rusije, če ne pride še izdatnejše pomoči. Tako je dejal finski poslanik v Parizu.

Argentinske Vesti

VOLITVE V PROVINCI BUENOS AIRES

Volilna propaganda za volitve, ki se bodo v kratkem vršile v tej provinci je v polnem teku. Narodno demokratska stranka se bori za formulo Barcel6-Míguez, radikalna pa za Siri-Suarez. Obe stranki prirejata že volilne shode, na katerih proklamirata svoja kandidata. Brž dvoma pa bo zmaga na demokratski strani.

SMRTNA NESREČA

Pri delu na Diagonal Roque S. Peña, je prišel v ponedeljek v stik z električnim tokom delavec Antonio Chert, star 35 let, katerega je močni tok takoj usmrtil.

Policijsko poročilo pravi, da je ponesrečenec Italijan, po priimku (Chert — Kert) bi se skoro dalo sklepati, da je to kak naš človek.

ZOBOZDRAVNIK BREZ DOVOLJENJA

Kolikokrat se sliši, kako ta ali oni bivši pomočnik pri kakem zobozdravniku začne opravljati zobozdravništvo na svojo roko. Seveda dela vse to bolj na tajno. Tudi na Paternalu smo imeli pred leti takega laži-zobozdravnika. Isto tako naši rojaki na Dock Sudu. Ti nediplomirani zdravniki računajo mnogo manj ko drugi, je pa zato tudi njih delo malo vredno. Ker pa ljudje, ki po večini niso preveč obloženi z denarjem, se radi zatekajo k tem mazačem, ki imajo klientov kar čez glavo.

Tak zobozdravnik je bil tudi Simon Gurlutsky. Ne da bi imel zobozdravniško diplomu, je izvrševal to delo, dokler mu ni prišla policija na sled in ga spravila pod ključ.

Ta nepravi zobozdravnik je opravljaj zobozdravniške posle v ulici Warnes 1112.

KAMIJON SE JE PREVRNIL

Na križišču ulic Pedro Goyena in Senillosa sta z veliko silo trčila skupaj kamijon, ki ga je vodil Carmelo Capuano in omnibus družbe Buenos Aires, katerega je vodil jugoslovanski državljani, Stjepan Smiljanović. Sunek je bil tako silen, da se je radi tega omnibus prevrnil in sta bila dva potnika precej občutno ranjena. Oba šoferja je policija prijela.

VOLITVE V PROVINCI STGO. DEL ESTERO

Splošne volitve za provinco Stgo. del Estero se bodo vršile v nedeljo 3. marca.

GIBANJE PARNIKOV

V ponedeljek je priplul angleški motornik "High. Monarch". Priplul je le malo potnikov, kakor tudi malo blaga.

Ta dan se je vrnil nazaj v pristanišče angleški parnik "Margalan", ki je 27. pr. m. odplul. Vzrok vrnitve je poškodba na parniku.

Dne 3. februarja imata dospeti francoski prevoznik "Campana" in italijanski "Neptunia". Dne 4. pa francoski "Jamaique".

"Neptunia" bo odplula nazaj proti Evropi 8. februarja.

NOVA POMORSKA ZVEZA

Koncem februarja bo pričela plovati med Španijo in Južno Ameriko nova španska pomorska zveza. Službo med Evropo in Južno Ameriko bo v prvi vrsti opravljal moderen in razkošni parnik "Ciudad de Sevilla".

OPEKLINAM PODLEGLA

V bolnišnici Penna je v ponedeljek umrla Armenka Delrubi Kirikjan radi opeklin, ki jih je zadobila prejšnji dan, ko se ji je vnela nafta.

PUST SE BLIŽA

Letos se bo vršilo glavno pustno rajanje na Avenidi de Mayo. Mestni delaveci so že pridno na delu, da bodo lepo okrasili avenido, po kateri se bodo vozile in sprehajale pustne "šeme".

SKRIVNOSTEN UMOR V ULICI ESPINOSA SE NEPOJASNJEN

Že je minil teden, odkar se je zgodil v hiši št. 2649 ulice Espinosa, na Paternalu grozovit umor, katerega žrtev je bil trgovec z vinom José Domingo Data, ne da bi policija še mogla priti na pravo sled, kdo je morilec in kaj je bil prav za prav vzrok tega umora. Mnenja pa je, da se gre tu za naročen umor, kajti po mnenju policije morilci Dato niti poznali niso, saj so ga celo zamenjali z oskrbnikom. Ravno iz tega razloga policija sklepa, da so bili morilec najeti, ugiblje pa kdo je bil tisti, ki jih je najel in kakšni so bili vzroki za to. Ugibanja so razna. Nekaj se govori, da je Data pred leti živel nekaj časa v Italiji, kjer je imel razmerje z neko lepo žensko, radi katere je sedaj postal žrtev maščevanja.

Če so to samo ugibanja, ali je to resnica, se bo mogoče kmalu izkazalo, saj je policija razposlala svoje najboljše detektive na vse kraje in pravi, da bo umor skoro pojasnjen.

DEMOKRATI SE STRELJAJO

Ko je v nedeljo zvečer stal Luis Terrarosa, demokratski senator buenosaireske province, v družbi Aurelia Gutierrez na križišču ulic Castro in Ameghino, je privozil mimo z avtomobilom Augustin Petruccelli, tudi voditelj demokratske stranke. Ko je Petruccelli zagledal Terrarosa, je ustavil avto in takoj so začele padati žalivke od obeh strani. To pa ni bilo zadosti. Potegnili sta še revolverja in se je pričelo streljanje, da je bilo groza. Oddala sta čez 25 strelcev. Konec je napravila policija, ki je nasprotnika pomirila.

Senatorja Terrarosa nameravajo radi tega poslati iz zbornice. Zanj pa se poteguje podguverner dr. Amado.

SMRT PRI KOPANJU

V nedeljo sta se zgodila pri kopanju dva smrtna slučajja.

V Punta Chica v San Isidro je utonil 60 letni Antonio Granado.

V Barrancas de San Isido je utonila Susana Godoy, stra 23 let. Njeno truplo so našli v Las Toscas.

UCITELJSTVO V CORRIENTESU

Učiteljsko društvo iz Corrientesa je poslalo na dr. Ortiza prošnjo, v kateri ga prosijo, naj bi se zavzel zanje.

S prošnjo v tem smislu se je društvo obrnilo tudi na guvernerja.

Kakor znano, trpi učiteljstvo v tej provinci veliko pomanjkanje, ker ni prejelo že 40 mesecev plače.

ŠE DVA UTOPLJENCA

V bližini San Fernanda, v potoku Pajarito, sta utonila v nedeljo Antonio Botindari in Alejandro Gallardo, ko se je prevrnil čoln, v katerem sta se vozila. Druga dva tovariša, ki sta bila z njima, pa sta se s težavo rešila.

IZVOZ PREKO VALPARAISA

V dneh od 1. do 4. februarja se bo vršilo v Chileju posvetovanje in razgovor o eksportiranju pridelkov iz San Juana in San Luisa preko Valparaisa.

Argentinska delegacija producentov je v torek že odpotovala v Chile.

MOTORNİK "AVGUSTUS" BO VOZIL V CHILE

Kakor poročata tukajšnja agencija Italmare, bo namesto "Orazia", ki se je pred tednom potopil, vzdrževal redno vožnjo med Evropo in Južno Ameriko, znani moderni motornik "Avgustus".

Ta motornik bo 20. t. m. zapustil Genovo ter priplul v Valparaiso nekako 17. marca.

VROČINA PRENEHALA

Vročina, ki je letos precej pritiskala, je za sedaj ponehala. Dež, katerega so poljedelci tako težko pričakovali, je prišel v ponedeljek padati po vsej Argentini ter se je radi tega tudi vreme znatno ohladilo.

Dež je v sredo popoldne sicer ponehal vendar je polju mnogo koristil.

V četrtek popoldne pa je ponovno začelo deževati.

Za kratek čas

Otroška

Mali Ivo je bil z očetom v kinu in je gledal, kako si indijanska plemena mažejo obraz z barvami.

— Zakaj pa to delajo, očka? — vpraša Ivo očeta.

— To je indijanski običaj, kadar se pripravljajo na vojni pohod.

Drugi dan prihiti Ivo k očetu in mu ves razburjen pravi:

"Očka! Mamica se pripravlja na vojni pohod."

Nevaren prepri

— In potem sem mu še rekel: Če si evropski prvak v rokoborbi težke kategorije, to še nikakor ni razlog, da bi bil tako nesramen nasproti meni.

— In kaj ti je odgovoril na to?

— Ne vem, ker nisem slišal — odnesli so me v bolnišnico.

PRIJATELJSKO OPOZORILO

Najnižji tečaj

ZA DENARNA NAKAZILA VAŠI DRUŽINI V DOMOVINO

Največja sigurnost

ZA DENAR VLOŽEN V NAŠI HRANILNICI

Najnižje cene

ZA LADISKE PREVOZNE KARTE POKLICNE ALI ZA V DOMOVINO

To so ugodnosti katere Vam nudi edino

Jugoslovanski Oddelek

Banco Holandés Unido

PODRUŽNICA BUENOS AIRES

Centrala: Bmé. MITRE 234 vogal 25 de Mayo.

Podružnica za Bs. Aires: CORRIENTES 1900 vogal Rio Bamba.

Naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da nas je nepričakovano za vedno zapustila, stara komaj 30 let

Olga Ušaj poroč. Makuc

Pokojnica je bila doma iz Batuj na Vipavskem.

Tu v Argentini zapušča moža, dve hčerkici in brata, v domovini pa očeta in dve sestri.

Lahka ji bodi tuja zemlja!

Buenos Aires, 26. januarja 1940.

STANKO MAKUC soprog, JOŽEF brat in ostali sorodniki.

Mnogo obetajoč uspeh našega rojaka

Smatramo, da je umestno in da je celo naša dolžnost prikazati slovenski javnosti uspehe, ki jih naši rojaki dosegajo v Argentini. Ti uspehi posameznikov so odraz sposobnosti, delavnosti, marljivosti in nastojanja celokupnega našega življa v iseljeništvu, potom česar nas domačini spoznavajo in sodijo. Prinašamo te vrstice pa tudi zato, da mnogokateri naš rojak, ki mogoče sam namišlja in tuhta s kakšno novo stvarjo zboljšati svoj položaj, najde v uspehu rojaka pogum in bodrilo, da svoje delo s še večjo vnemo in zapanjem nadaljuje.

Prinesli bomo kar v prevodu propagandni letak, s katerim je novoustanovljenemu podjetju "ZIVEC" (od Jožefa Živeca, vsem rojakom tukaj dobroznanega dramskega diletanta), uspelo vzbuditi izvanredno zanimanje in odobrenje za svoj izum pri največjih buenosajreških trgovinah pohištva. Brez oklevanja so v teh trgovinah priznali našemu rojaku dobroto upredloženega predmeta. Z bodrilnimi besedami, posebno še z važnimi naročili so ga vzpodbujali in mu prorokovali obilo uspeha.

Vsebina omenjenega letaka je sledeča: **POHIŠTVO ZA LIVING-ROOM, Z DIVANOM-POSTELJO IN BLAZINO PULLMAN, PATENTIRANI SISTEM "ZIVEC"**

Moderni časi in svojevrstne življenjske razmere zahtevajo od vsakega industrijaleca, ki hoče priti do uspeha, da poostri svoj iznajditeljski duh ter da proizvaja kaj boljšega in popolnejšega, da tako z nečim pozitivnim doprinese splošnemu napredku in blagostanju družbe.

Posebno mora biti ta napredek stalen v pohištveni stroki, katerega je primorana slediti in prilagoditi se napredku stavbinske stroke.

Brez velikih pretenzij a obenein tudi brez lažne skromnosti mislimo, da smo doprinesli svoj delež napredku, ki ga doba od naše stroke zahteva s tem, da predstavimo občinstvu najnovejši skup pohištva za living-room, sistem "ZIVEC". To pohištvo vsebuje vse potrebne vrline, da se ga odlikuje in mu daje prednost pred drugim sličnim, ker odgovarja in je povsem primerno sedanjemu tipu stanovanj; je udobno in estetično; je modernega stila in je — v odgovarjajoči kategoriji — bolj ekonomično.

Se razlikuje in odlikuje od drugega sličnega pohištva v tem, da pri istem številu kosov pohištva vsebuje en kos več: eno udobno posteljo s svojo mehko blazino. Divan tega pohištva, ki je na prvi pogled popolnoma podoben drugim divanom za living-room, se z vso lahkoto in brez vsakega truda — v temu pač tiči glavna njegova prednost — v udobno, široko posteljo s prvovrstno blazino. Divan-postelja (sofá-cama) sistema "ZIVEC" se odlikuje od drugih, podobnih, ki se dosedaj prodajajo, še iz sledečih razlogov: ni eden izmed kosov pohištva, ki ne bi spadal v okvir ali stil ostalega pohištva; je bistveni del doslej običajnega skupa za living-room; ni potrebno, da je naslonjen ob steno, kakor se to dogaja z drugimi; ne potrebuje posebne blazine, ker že

vsebuje najudobnejšo blazino; ničesar na njem ne izdaja, da je divan-postelja; lahko posluži tudi kot zibelka, ker ima zato potrebni dodatek za omrežitev postelje; in hončno, ta skup pohištva ni prav nič dražji, nego je podobno pohištvo iste kategorije.

Mislimo, da je v lastnem interesu vsakogar, ki že namerava kupiti pohištvo za living, ali pa divan-posteljo (sofá-cama), da spozna tovrstno pohištvo sistema "ZIVEC", predno se odloči za nakup. Ogleda se ga lahko v najboljših trgovinah. Zahtevajte ceno in plačilne pogoje.

PODJETJE "ZIVEC"

Gavilán 2678 — U. T. 59 - 1025

Buenos Aires

DOMAČE VESTI

SMRT MLADE MATERE

V četrtek 25. januarja je zatislila svoje trudne oči, v bolnišnici Durand, mlada mati, Olga Ušaj, poročena Makuc iz Batuj na Vipavskem.

Olga Ušaj se je radi poroda zatekla v bolnišnico in je porod tudi srečno prestala, toda nastale so poznejše komplikacije, ki so povzročile njeno rano smrt.

Sedaj pokojna je prišla v Argentino pred 10 leti kjer se je čez par let poročila z Makuc Stanetom. Ustanovila sta kmalu nato svoj dom v Villi Devoto, kjer sta prav zadovoljno živela s svojo hčerkico Olgo. Ob novorojenki Elzi, sedaj, pa jo je ugrabila možu in otrokoma neizprosna smrt.

Pokojna je bila zelo priljubljena ter je bila pridna in skrbna žena in mati. To je pričel velik pogreb, ki se je vršil v petek na Chacariti, katerega so se ga v velikem številu vdeležili prijatelji in znanci. Njeno priljubljenost so dokazali tudi mnogobrojni venci in cvetje, ki ji je bilo poklonjeno.

Pokojna Olga zapušča tukaj v Argentini žalostnega moža Stanka, hčerkici Olgo, staro 4 leta in novorojenko Elzo in brata Jožefa. V domačem kraju pa očeta, 1 sestro, ena sestra se pa nahaja v Egiptu.

Naj bo blagi in mladi materi lahka argentinska zemlja!

Preostali tukaj med nami, kakor očetu in sestri v domovini ter sestri v Egiptu pa naše iskreno sožalje!

POSESTVO NA PRODAJ

Kristijan Vrtovec iz Gojač prodaja pod ugodnimi pogoji tamkajšnje svoje imetje.

Kdor bi se za to zanimal in želel kupiti, naj se obrne pismeno na zgoraj imenovanega: ulica L. N. Alem 476 — Capital. Ustmeno pa se lahko pogovori vsak dan od 7—8 zvečer.

LEPA PRILožNOST

Po zelo ugodni ceni se prodaja, oziroma prenosijo zemljišče, 2 lota z vsemi olajšavami v Villa Bosch, dve kvadri od postaje.

Pojasnila daje Jožef Živec, Gavilán 2678, Capital. U. T. 59-1025.

KNJIGE DRUŽBE SV. MOHORJA V CELJU

so že dospele v Argentino ter jih lahko naročniki dvignejo pri svojem poverjeniku g. Francu Laknerju, Warnes 2215, dep. 2. na Paternalu.

ZOBOZDRAVNIKA
DRA. SAMOILović
de Falicov in
DR. FELIKS FALICOV
Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.
DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 - 1723

slovenska tovarna
mozaika
Albert Gregorič
J. Pedro Varela 5233
U. T. 50 - 5383
zasebno J. P. Varela 5130
Villa Devoto Buenos Aires

Slovenci doma in po svetu

NADZOR NAD KOLESI ZELO POOSTREN

Postojna. — Cestna milica je znovala začela izvajati z vso strogostjo cestno-prometne predpise nad vozili. Posebno pazijo cestni organi, da je vsako kolo opremljeno na zadnjem blatniku z rdečim kristalnim steklom. Vsakega vozača, ki ga dobe brez te varnostne naprave, na lieu mesta pozovejo, da plača predpisano globo, ki znaša 10 do 20 lir. Če prestopnik nima pri sebi denarja in ne more takoj globo plačati, se mu ta potom administrativne izvršbe zviša na 25 do 30 lir. Kljub vsej strogosti in razmeroma visoki kazenski taksi pa je še vedno dosti neprevidnežev, ki si ne omislijo vsega potrebnega pri nabavi kolesa — tako, da ima cestna milica vedno dosti dela.

ZLOČIN ALI NESREČA?

Gorica. — V prvi polovici septembra preteklega leta je v goriški bolnišnici umrl 80 letni posestnik Vincenc Medvešek iz Bodreža. Medveška so našli na cesti težko ranjenega v bližini kanala. Takrat je izjavil, da ga je napadel Emil Zega zaradi denarja, ki naj bi ga ta oddal davkarji. Domačim pa je Medvešek dal drugačno izjavo, češ, da je padel, ker je preveč pogledal v kozarec in se pri tem ranil. Oblasti so prijele Zego, ki pa je izjavil, da sta se on in Medvešek v miru pobotala zaradi omenjenega denarja in da ni prav nič kriv njegove smrti. Kljub temu so oblasti pridržale Zego zaenkrat v zaporu. S preiskavo nadaljujejo.

GORIKO SODIŠČE

Zaradi kuhanja žganja je bil kaznovan Ivan Saksida, star 19 let, iz Prvačine na 3 mesece zopora in 1570 lir denarne kazni, enako kazni je dobil 27-letni Josip Medvešek iz Kojškega prav tako zaradi tajne žganjekuhe. 48-letni Ignac Lizer iz Tribuše je bil oproščen. Osumili so ga, da je kuhal žganje. Oproščena sta bila Josip Uršič, star 64 let in Alojz Stanič, star 46 let, oba iz Komna. Osumljena sta bila, da sta ukradla nekaj železja z vaškega pokopališča. Franca Severja, starega 63 let, iz Rihemberka, so osumili, da je gojil na vrtu tobak. Zaradi pomanjkanja dokazov je bil oproščen. — Ker je tihotapila saharin, je bila kaznovana 53-letna Marija Toplikar por. Jakomin iz Dornberga na 35 000 lir denarne kazni in plačilo sodniških stroškov pogojno. Zaradi istega pregreška sta bili kaznovani 45-letna Alojzija Štrefelj na 420 lir denarne kazni in Angela Štrefelj, stara 30 let, na 44 lir denarne kazni. Osem mesecev zopora je dobil 42 letni Milan Gregorčič iz Renč, ker je izdal več ponarejenih menic.

ZAPLENJENI KOTLI ZA ŽGANJE

Košana. — V težkih časih in razmerah živijo naši ljudje in z vedno večjo skrbjo gledajo v bodočnost. Na vse načine si hočejo pomagati in se oskrbeti z najpotrebnejšim za silo. Radi hude suše med letom in neprestanega dežja v jeseni letina ni bila kaj preveč dobra, edino sadje je dobro obrodilo, posebno slive. Zato ni čudno, če si kmetje skušajo pomagati kot vedo in znajo ter je marsikoga zamikalo, da kuha žganje

in s tem kaj prisluži. Tako je tudi v Ostrožnem brdu nekaj ljudi zamikalo, da od obilice sliv, ki jih niso mogli kam prodati, skušajo žganje in to spravijo v denar. Toda imeli so smolo. Med kuhanjem so jih izsledili finančni stražniki, jim zaplenili 4 kotle ter jih ogradili oblastem, kjer se bodo morali zagovarjati radi prestopka ter verjetno plačati visoke kazni, ki so za ta prestopek določene.

IZKAZNIC ZA ŽVILA ZA ENKRAT SE NE BO

V Italiji je bilo izvedeno ljudsko štetje, ki je imelo v prvi vrsti namen, da bi ugotovilo številčno stanje prebivalstva po posameznih občinah. To je bilo napravljeno, da bi se lahko pravilno uredilo izdajanje živilskih nakaznic, če bi se pokazalo to za potrebno. Listi so prinesli vesti, da je to štetje med prebivalstvom povzročilo precejšnje skrbi in dokajšnjo vznemirjenost, češ, ne bo dolgo, ko bomo dejansko dobivali hrano le z nakaznicami. Razburjenje pa je bilo popolnoma neutemeljeno, čeprav oz ep vzhajati listi objavljajo, da še nima prav nikakršne potrebe po vedbi teh živilskih nakaznic, čeprav so jih uvedle že celo nekatere nevtalne države.

CEMENTA PRIMANJKUJE

V Trstu je bila letos gradbena sezona izredno živahna. Zlasti zasebniki so letos pokazali veliko podjetnost ter so prav mnogo zidali. To je trajalo vse do nedavnega. Prav pred kratkim pa je bilo delo na vseh novih zidanjih ustavljeno. Oblasti so posegle v dogodke ter so zaplenile ves cement, za katerega so seveda plačale odškodnino. Ta odlok je prav gotovo v zvezi z državnim odlokom o preskrbi države s potrebnimi rezervami produktov in materiala. Potrošnja cementa je treba zagotoviti samo za najnujnejše primere. Tako je zadnje čase nastalo v Trstu v gradbeni podjetnosti precejšnje zatišje. Mnogo stavb, ki so bile čez leto visoko vzrasle iz tal, zdaj stojijo tih in zapuščenih. Gradbeno delo počiva.

BEDA

Pred dnevi so tržaški reševalci odpeljali v bolnišnico 70-letno Rafaelo Salicejevo iz Rojana, ki je o magala spričo bolezni srea. Pri stariki so bili trije otroci njene hčere v starosti po nekaj mesecev ter eno in dve leti. Njihova mati leži v bolnišnici, hudo bolana, njihov oče je v zaporu. Reševalci so o tem obvestili Rdeči križ, ki je bil prisiljen oddati otroke oddaljenjšim sorodnikom v rejo. Stanovanje so izročili v varstvo rojanskim karabinerjem.

JUBILEJ DEKANA KUNŠIČA

Cerkno. — Naš g. dekan msgr. Ivan Kunšič je v nedeljo, dne 29. oktobra praznoval 25 letnico svojega bivanja med nami. V soboto 28. okt. je poteklo 25 let, kar je prišel za župnika in dekana v Cerkno. Marsikaj je doživel in preživel v teh letih. Skoraj bi trdili, da ima več bridkih kot pa veselih spominov. Dospel je med nas s težavami in med težave svetovne vojne. Prva povojna leta je postalo breme, ki ga je nosil, še težje: moral je celo na Sardinijo. Ko se je vrnil, se je bil polo-

zaj sicer nekoliko ublažil, vendar križev nikoli ni manjkalo.

ZMRZNILA

Iz Buzeta v Istri poročajo, da je vladalo koncem oktobra silno čudno vreme, ki je povzročilo mnogo škode. V Trstu je padala toča kot kurja jajca ravno na 28. oktobra, ko je Italija slavila pohod na Rim. Padala je med gromom in treskom in je pokrila ulice do 10 cm na debelo. Na Opčinah in kraški planoti je padal sneg, ki se je na kraški planoti nekaj časa držal. V Buzetu je bilo tako mrzlo, kot da je sredi zime. Neko staro žensko so našli na cesti med Buzetom in Lanišcem zmrznjeno. Videti je bilo, da se je vračala z mlina, ker je imela pri sebi vrečico koruzne moke. Na poti jo je zajela snežena burja, da je starka omagala in zmrznila.

ŽUPNIK MALALAN KONFINIRAN

Kakor so listi poročali, je bil g. Fran Malalan, župnik in dekan osapski, interniran za tri leta. Nastanjen je v Abrucih v provinci Aquila. Sedaj doznavamo, da bo osirotelo osapsko župnijo upravljal g. Frank Zlobec, ki je bil dosedaj kaplan v Postojni.

KRAVA DO SMRTI ZABODLA KMETA

V bližini Buzeta je 33 letni kmet Peter Nešič skušal spraviti narazen dve zbesneli kravi, ki sta se bodli. Naenkrat pa se je ena od njih zalotela vanj in mu z rogom prebodla vrat. Sosedje so moža v naglici prepeljali v bolnišnico, kjer so mu zdravniki takoj skušali pomagati. Nešičevo stanje je zelo resno.

IMENOVANJE DUHOVNIKOV

V duhovniški službi so bili imenovani Bernard Godnič za vikarja v Gradinji pri Sezani, Friderik Mazzora za kaplana v Idriji, dekan Alojz Novak v Črnicah za častnega kanonika in Ernest Bandelj za župnika v Rutah pri Grahovem.

ODESELJEVANJE NEMCEV

Listi poročajo, da določbe za izselitev Nemcev ne veljajo samo za Južno Tirolsko, nego tudi za Kanalsko dolino, ki je prej pripadala Koroški. Iz Kanalske doline se bo moralo v kratkem izseliti 270 nemških državljanov. Ostali pa se bo morali odločiti ali za izselitev v Nemčijo ali pa za preselitev v Južno Italijo.

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU
Ne pozabite
FOTO "LA MODERNA"
S. SASLAVSKY
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

Slov. Babica

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA
diplomirana na univerzi v Pragi in Bs. Airesu ter večletna babica v bolnišnici Juan Fernándeza. — Zdravi vse ženske bolezni. — Slovenske žene posebno dobro negovane.
Ordinira od 9 zjutraj do 9 zvečer
LIMA 1217 — BUENOS AIRES
U. T. 23 - Buen Orden 3389

Trgovina čevljev BELTRAM

Vsakovrstna izbira čevljev in copat.

Dto. Alvarez 2288 — Paternal Buenos Aires

SMRTNA NESREČA S STRELI-VOM

13-letni Adolf Černuta je našel na Rombonu granato in jo pričel odpirati s kladivom. Nastala je eksplozija, ki je fantu odnesla roko in mu odprla trebuh. Po kratki nezavesti se je spet osvestil in je imel kljub velikim ranam še toliko moči, da je prišel do doma. Tu se je zgrudil na tla. Starši so poklicali takoj šoferja, da bi ga odpeljal v bolnišnico. Toda deček je že med potjo umrl.

ZASTRUPLENJE S PLINOM

Trst. — Ker se ni mogel drugače ogreti, si je 46-letni mehanik J. Zupančič priskrbel posodo z žerjavico. Toda v zaprti sobi so se razvili strupeni plini in malo je manjkalo, da se ni Zupančič zadušil. Z lahko zastrupitvijo so ga prepeljali v bolnišnico.

SE NE SPLAČA

V Italiji je bil že od nekdaj v navadi lov na ptice vsake vrste. Loviti so tudi ptice pevke in lastovice, kar je bilo in je še drugje prepovedano. Pozneje so lov na ptice omejili. Sedaj piše italijanski list "Caccia e Pesca", da se lov na male ptice ne splača, ker vsak naboj stane mnogo več kot ubita ptica.

PONAREJENA ŽVILA

Okrajno sodišče je kaznovalo trgovca Vovka Ivana iz Rižane na 200 lir denarne kazni ker je prodajal sladkor pomešan z moko. Isto kazni sta dobili Marija Uadorjeva iz Kopra ker so dobili v njeni pekarni kruh s preveliko količino vode in Antonija Polakova iz Slavnika ker so našli preveč kisline v olju.

PADLA V PREPAD

Boršt. — Ko je pobirala suhljad med grmovjem je padla v jamo, ker se ji je spodrsnilo, 19-letna Andreja Petaros iz Boršta. Na obupne kliče so prihiteli sosedje, ki pa ji niso mogli pomagati, ker je jama obrobljena s strmimi stenami. Poklicati so morali rešilno postajo iz Trsta. Tudi tem reševalcem so strme stene prizadevale precej muk predno so jo rešili. Na srečo rane niso nevarne. Zdravitvi se oo morala kakih 30 dni.

IZPRED GORIŠKEGA SODIŠČA

Pred meseci so uradniki kobariške občine opazili, da je zmanjkalo precej lesa iz občinskih gozdov. Oblasti so kmalu prišle na sled cel vrsti domačinov, ki so se morali sedaj zagovarjati zaradi tega pred goriškim sodiščem. Obsojeni so bili: Ernest Sekula iz Livka na 8 mesecev zopora in 800 lir denarne kazni, Ivan Drašček, star 18 let iz Kobarida, na 6 mesecev zopora in 600 lir denarne kazni, po 8 mesecev in 20 dni zopora ter 866 lir denarne kazni so dobili 43-letni Franc Drašček, 28-letni Ludvik Hrast, 25-letni Albert Hrast, 35-letni Josip Medved, 41letni Ivan Hrast in Ludvik Hrast, vsi iz Livka. Anton Martinčič, star 31 let, iz Sovodenj in Josip Petričič, star 33 let, sta dobila po 300 lir denarne kazni. Oproščena sta bila Franc Zivec in Ludvik Skočir.

Zaradi pomanjkanja dokazov sta bila oproščena 38-letna Štefanija Črnlogar iz Črnice pri Cerknem in 41-

letni Jakob Šemrl iz Črnega vrha. Obtožena sta bila, da sta tihotapila saharin, tobak in cikorio.

Ker je tihotapila moko, je Ana Rejčeva, stara 31 let, dobila 15 dni aapora in 150 lir denarne kazni. Pri Barbari Čibejevi por. Straus iz Črnega vrha, stari 45 let, so našli nekaj kave, ki jo je pritihotapila, zaradi tega je dobila 50 lir denarne kazni. Marija Štrausova, stara 39 let z Bukovega pri Cerknem je dobila 400 hr denarne globe in plačati mora vse takse, ker so pri njej našli nekaj saharina. 60-letna Ivana Bredihova je bila obsojena na 700 lir denarne kazni zaradi tihotapstva tobaka in saharina.

Pred sodiščem se je moral zagovarjati Josip Drufovka, star 65 let, iz Sv. Valentina zaradi nesreče, ki se je zgodila v njegovi hiši. Njegova hči 30-letna Katarina je padla z balkona in se težko ranila. Ker je bil balkon zelo slabo zgrajen so prijeli lastnika, ki je pred sodiščem izjavil, da ni kriv nesreče, krivnjo nosi le gradbenik. Zaradi pomanjkanja dokazov je bil oproščen.

Sodnijskim oblastem sta bila nazonjena zaradi tihotapstva čaja, tobaka in sirkove moke Franc Jeran iz Podlanišč in Ljudmila Brez iz Pluženj pri Cerknem. Oba so založili finančni stražniki na meji, ko sta hotela prenesti blago v Idrijo.

SOČA PRESTOPILA BREGOVE

Gorica. — Ker se topi sneg v gorah, so narasle vode v rekah in hudoournikih in povzročile povodnji. Tako je tudi Soča zelo narasla, najbolj izmed vseh rek. Posebno je bilo nevarno v nekaterih krajih ob gornji Soči. Civilni tehnični oddelek je ob vsem toku reke postavil straže z nalogo, da javljajo vsako naraščanje, ki bi bilo nevarno za okolico. Soča je napravila precej škode v Ložicah pri Salonih, kjer delajo novo električno centralo. Voda je odnesla mnogo gradbenega lesa in pokvarila nekatere stroje. Tudi pri Kanalu in Ajbi je narasla Soča poškodovala instalacije centrale. Škoda znaša okoli 80.000 lir. Na žalost je to pot Soča zahtevala novo človeško žrtve, 17-letni Cvetko Gabrijelčič je pri žagi v Solkanu opazoval naraščajočo vodo. Pri tem se je preveč približal obali in zaradi opozlega terena padel v reko. Prijatelj, ki ga je spremljal, je bil brez moči in mu ni mogel pomagati iz razburkanih valov. Po obupnem kriku se Gabrijelčič ni pojavil več na površini. Truplo je voda odnesla naglo dalje in ga pozneje niso mogli najti. Dne 6. novembra so vode že znatno upadle in je s tem preprečena daljna nevarnost poplav.

RANJEN V PREPIRU

Koper. — Z avtomobilom rešilne postaje so pripeljali v tržaško bolnišnico 50-letnega Josipa Grinjaca s Hriba pri Koprju. Omenjeni je bil ranjen v prepiru s tovariši in je dobil težko rano na čelu. Njegovo stanje je nevarno.

ALI SI ŽE PORAVNAL NAROČNINO? — AKO JE NISI, NAPRAVI HITRO SVOJO DOLŽNOST, KER "KDOR HITRO DA — DVAKRAT DA!", TAKO PRAVI PREGOVOR.

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

RAZPOLAGA Z 10 SPECIALIZIRANIMI ZDRAVNIKI ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni. Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obisk, jetrah, želodcu, živčevju itd.

Rayos X, Analisis

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—
Ordiniramo: od 9—12 i 15—21. V nedeljah in praznikih od 9—12.
GOVORI SE SLOVENSKI SUIPACHA 28

KROJAČNICA "GORICA"

Ako hočete biti vedno dobro in elegantno oblečeni, pridite v krojačnico "GORICA", kjer boste vedno najbolje in po vašem okusu postreženi.

Imam na razpolago tudi prvomodne srajce in kravate ter druge moške potrebščine.

Prepričajte se sami o moji ponudbi in nizki ceni.

Priporoča se:

Franc Leban

WARNES 2191 BUENOS AIRES
Nasproti postaje La Paternal

NOVI PODESTA V IDRJI

Idrija. — Ing. Luigi Caldana, ki je dolgo vrsto let upravljal z obsežno in številno močno idrijsko občino, je bil v prvi polovici oktobra odstavljen. Za časa njegovega vodstva je bilo območje občine znatno razširjeno: V idrijsko občino so bile vključene prej samostojne občine Spodnja Idrija, Ledine in Vojsko ter kraji Gore, Čekovnik, Sp. Sred in Zgor. Kanomlja tako, da je z mestom povezano vse prostrano okolje ter se je število občanov povzpelo na okroglih 14.000. Ne moglo bi se reči, da je bila uprava odstavljenega funkcionarja kaj posebno uspešna. Za novega podestata je bil imenovan odvetnik Caradini.

ZLATA POROKA

Trst. — V družinskem krogu sta proslavila 50-letnico poroke Fran Sosič in Marija Suban, stanujoča v Rojanu. Jubilant jebil 40 let zaposlen kot sodnijski izvedenec v glavnih skladiščih, bil je tudi eden izmed prvih pevcev v rojanskem cerkvenem zboru. Ob tej priliki so jim čestitali številni znanci in prijatelji, kakor tudi številno sorodstvo.

"DRUŽBA ZA OBNOVO POLJEDELSTVA V TREH BENECLIJAH"

Pred 18 leti je bila ustanovljena zgoraj imenovana družba (Ente di Rinascita Agraria pre le Tre Venezia), ki si je zastavila nalogo obnoviti in dvigniti poljedelstvo v naših pokrajinah, katere je vojna najbolj prizadela. Iz poročila, ki ga je družba sedaj obelodanila o svojem poslanju do konca leta 1938 posnemamo: 5380 hektarjev popolnoma neplodnega in 1770 ha deloma neplodnega močvirja, skupno tedaj 7600 ha močvirja je bilo izsušenega in urejenega za obdelovanje. Njeno delo za zložitve razkosanih zemljišč, za ureditev življenja zmožnih gospodarstev, za združitve malih, za obstoj nesposobnih posestev je bilo posvečeno zlasti goriški pokrajini. Tu svedeno zlasti goriški pokrajini. Tu je pokupila večinoma na dražbi 300 malih in razkosanih premoženj, skupno okrog 3200 ha zemlje in je iz teh zložila 106 kmetij, katere naj bi lahko preživljale družine, ki jih je na njih naselila. Od onih 300 kupljenih posestev je bila velika večina v slovenski lasti. Na povečane in združene kmetije so bile naseljene večinoma italijanske družine iz starih pokrajin. Po naših podeželskih vaseh imamo zato tu pa tam po par oseljenih družin. Družba je nekaj let v tem pravcu prav živo in smotno delala, sedaj je pa začela popuščati, ker se ta nova gospodarstva večinoma težko vzdržujejo.

PRI SEKANJU V GOZDU SE JE PONESREČIL

Ivan Kavčič iz Čekovnika št. 18 pri Idriji, po domače na Brinovšu, je šel s par tovariši sekati drevje v gozd. Nesreča je hotela, da ga je zajelo težko drevo, ga podrlo in hudo poškodovalo. Prepeljali s ga v idrijsko bolnišnico, kjer pa je po par dneh podlegel. Pokopali so ga v Idriji v soboto 25. novembra ob številni udeležbi. N. p. v m.!

**POSLUŽUJTE SE
PODJETIJ, KI
OGLASUJEJO V
NAŠEM LISTU!**

AKO HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH KRVNE IN KOŽNE BOLEZNI ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Zenske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specialisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9 do 12 in od 15 do 21 ure.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

ZARADI POBIRANJA VOJNEGA MATERIJALA

Marko Škarabot iz Ozeljana je bil v juliju 1938 obsojen zaradi pobiranja vojnega materiala na 20 dni strogega zapora, 300 lir kazni in 200 lir odškodnine. Pritožil se je. Po skoro poldrugem letu je bila pred par dnevi pred prizivnim sodiščem druga razprava. Tribunal je potrdil prvo obsodbo, vendar jo je spremenil v pogojno. — Zaradi enakega prestopka so bili istega dne od pretorja (okrajnega sodnika) obsojeni Orest Kavš, Bažo Visintin in Bruno Sfiligoj. Odmerjena jim je bila slična kazen kot Škarabotu. Prizivno sodišče je sedaj trojko oprostilo. — Večjo smolo je imel Josip Leban iz Ozeljana. Njegova obsodba je izvitela iz enakega pregreška kot pri zgornjih in je bila tudi enako odmerjena, na Lebanovo žalost jo je pa prizivni sodni dvor v vsem obsegu potrdil.

SMRTNA KOSA

Prosek pri Trstu. — Umrl je naš mesar g. Ivan Puntar, star komaj 55 let. Veličasten pogreb je izpričal, kako je bil možati pokojnik obče spoštovan. Naj počiva v miru!

Z NAŠEGA KRASA

Komen. — Na domačem domu v podmelski fari je umrla po daljši bolezni mati našega dekana g. Kosa. Priljubljenemu g. dekanu naše iskreno sožalje! — V starosti 54 let nas je za vedno zapustila gospa Antonija Caharija, gostilničarka. Bila je zelo dobra žena in vzorna gospodinja. Pogreba se je udeležila številna množica; prihiteli so tudi znanci in prijatelji iz sosednjih vasi. Cerkvni zbor ji je zapel v cerkvi in na grobu pretresljive žalostinke. Ostalim naše sožalje, njeni duši večni mir! — Imeli smo popisovanje koruznega pridelka; v nekaterih vaseh je popis izpadel obupno — niti 500 kg koruze niso pridelali. — Vinska letina je bila tudi pri nas zelo, zelo skromna. Belo vino prodajamo sedaj po 1.40 lire, teran pa še ni v kupčiji.

SMRT GILDE MAYER

Trst. — V Meranu na Južnem Tirolskem je umrla v starosti 80 let Gilda Mayer roj. Ziffer, žena senatorja Teodorja Mayerja, ki je bil do pred nekaj let glavni delničar pri listu "Il Piccolo" in znan po svoji delavnosti v vrstah italijanskih irredentistov.

Drobne vesti iz naših krajev

Gorica. — 19-letni Albert Štrukelj iz Loma nad Kanalom je bil obsojen pred goriškim sodiščem na 1 leto ječe, ker je ukradel kravo kmetu Lepuščku iz Loma ter jo hotel prodati na sejmu.

— Sodišče je oprostilo sestri Olgari in Gizeli Petrevič iz Ravnice zaradi pomanjkanja dokazov. Osumili so ju, da sta sodelovali pri splavu.

Gorica. — Umrla so: Anton Komel, star 79 let; Viktorija Zališek, por. Žagon, stara 57 let; Draga Lisjak, stara 22 let; Anton Ušat, star 43 let; Marija Plesničar, stara 61 let; Amalija Vuga, stara 51 let.

Gorica. — Ko je 30-letni Milan Požar iz Vrtoč razdiral granato, ki jo je našel v gozdu, mu je ta eksplodirala v rokah in ga težko ranila po obrazu. Prepeljali so ga v bolnišnico v obupnem stanju.

Štandrež. — Pri Štandrežu je Soča naplavila truplo Cvetka Gabrijelčič, ki je padel v Sočo pri Solkanu in se utopil, kakor poročamo na drugem mestu.

Idrija. — 35-letni Jakob Medved iz Hotedršice je na praznik sv. Katarine obiskal starše v Idriji. Ko se je vračal na kolesu nazaj v Hotedršico, mu je počila zavora in Medved je zletel v prepad 5 m globok. Prepeljali so ga v idrijsko bolnišnico, kjer se bo zdravil 30 dni.

Opatjeselo. — V goriško bolnišnico so pripeljali težko ranjenega 18-letnega Jispa Ferfoljo. V gozdu pri Zavatu je našel granato, ki mu je eksplodirala, ko jo je odpiral. Dobil je rane po prsih in trebuhu.

Osp. — Župnik Malalan iz Ospa je bil konfiniran na tri leta, češ, da je nekaj rekel o dučuju.

Trst. — Pred sodiščem sta bila oproščena brata Alojz in Franc Milavec iz Studenega, ker nista zakrivila nesreče, pri kateri je zgubil življenje 7-letni deček Albert Bizjak.

Volčjadraga. — 37-letni Rafael Abram je padel s kolesa pri prehodu čez progo. S težkimi ranami so ga prepeljali v bolnišnico.

Prosek. — Umrl je znani posestnik in gostilničar Marino Luxa.

Bača. — Pred prizivnim sodiščem v Trstu je bil oproščen Franc Mavrič, ki ga je okrajno sodišče obsodilo na 8 mesecev zapora in 1600 lir lo zaradi kraje v škodo Petra Lebedarne kazni.

Trst. — Kaznovani so bili sledeči trgovci, ker so prodajali po višjih cenah: Lucijan Marmolja, Ernest Hočevnar in Ivan Koršič.

Trnovo nad Gorico. — Za župana je bil postavljen dr. I. Grusovin iz Gorice.

Trst. — Ker je prodajala kavo, so Katarini Kavčičevi por. Furlan, zaprli bar.

Trst. — Policija je aretirala 26 oseb, ki so kradle bencin družbama "Nafta" in "Aquila". Uspelo jim je ukrasti 200 kvintalov bencina iz tankov in ga prodati. Vodja tatov je bil ravnatelj družbe Societá Anonima Prodotti Petroliferi.

Trst. — Sedmim trgovcem so zaprli trgovine za nekaj dni, ker so prodajali blago po višjih cenah.

Ana Chrpova

Slov. babica

dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621

U. T. 38, Mayo 8182

Neverjetno!

Prva Slovenska krojačnica

v Villa Devoto Vam nudi ugodno priliko za pomladanske in poletne obleke.

NE ODLAŠAJTE

V zalogi velika izbira prvovrstnega blaga. Izdelujem ženske obleke po moškem kroju. Priporoča se

DANIEL KOSIČ

Ul. Calderón 3098

Villa Devoto

Trst. — Umrla so: Pertot Franc 70 let, Pipan Marij 38, Gerdina Ivan 57, kilan vd. Gerdol Marija 85, Vručič eMlanija 31, Brađač por. Pangoš Ana 79, Prodan vd. Martelanc Karolina 84, Trampuš Gabrijel 28, Glavič por. Fabjan alfonza 73, Škodlar Josip 55, Pipan Karlo 53.

Trst. — Pred tržaškim sodiščem je bil kaznovan Gustav Stopar, star 45 let, na 10 mesecev zapora, 2000 lir denarne kazni pogojno in povračilo 25.440.20 lir, ki si jih je prisvojil kot hišni upravitelj posestnice Bianca de Bacco.

Trenta. — Karabinjerjem sta 43-letni Andrej Kvert in 24-letni Ivan Kvert naznanila tatvino 12 koz in jagnjet.

Soča. — Mariji Kavsovi vd. Flajs je zgorela baraka, v kateri je hranila gospodarsko orodje. Škode je za 1000 lir.

Trst. — 15-letni Just Ferluga si je pri padu zlomil levo roko.

Prvačina. — Karabinjerji so aretirali 27letnega Franca Čotarja iz Tabora pri Dornbergu zaradi pijančevanja.

Trst. — Ker se ni mogel drugače ogreti, si je 45-letni mehanik Josip Zupančič priskrbel posodo z žerjavico. Toda v zaprti sobi so se razvili strupeni plini in malo je manjkalo, da se ni Zupančič zadušil. Z lahko zastrupitvijo so ga prepeljali v bolnišnico.

Renče. — Z lestve je padel 60 let stari Angel Skubla in se težje ranil na glavi ter zadobil pri padu nortranje poškodbe. Njegovo stanje je nevarno.

Črniče. — V goriško bolnišnico so pripeljali gozdnega čuvaja 35-letnega Ivana Baučarja z veliko rano na nogi. Povedal je, da se mu je v gozdu spodrsnilo in pri tem se je sprožila puška, ki ga je ranila v nogo. Zdravit se bo moral 30 dni.

Opatjeselo. — Antonu Marušiču so tatovi odnesli 150 lir v gotovini in za 500 lir porcelanske posode.

Šmarno pri Kojskem. — Z avtomobilom se je zaletel v zid neke hiše 31-letni pek Maksimilijan Makuc. Vsemu je bil kriv voziček na sredi ceste. Lastnik vozička bo moral plačati občutno globo.

Trst. — 7-letni Rabar je postal žrtev avtomobila. Ko se je igral "na ščinke", se je oddaljil preveč na sredino ceste ter prišel tako pod avtomobil, ki ga je usmrtil.

Gorica. — Ker se nista javila na nabor, sta bila javljena oblastem Silvij Pecoraro iz Fare in 23-letni Josip Bajec s Cola.

Bukovica. — 31-letni Emilij Klaučič je padel s senika in se težko ranil po prsih. Zdravit se bo moral 30 dni.

Trst. — Ker so prodajale slabo mleko, so bile kaznovane sledeče mlekarice: Kočevar Karolina iz Doline, Bordon Josipa iz Boršta in Mrevlja Anton iz Lokve.

Trst. — Gustina Šturmovna je bila naznanjena oblastem ker ni v trgovini izstavila listkov s cenami; Josip Batič in Marija Pahorjeva bosta morala plačati denarne kazni, ker sta prodajala blago po višjih cenah.

Raziskovanje Ulake japonske pokrajine nad Starim trgom pri Ložu

Prostrana Loška dolina z gosto poraščenimi gorami, ki jim kraljuje goli Snežnik, kaže v bistvu kraški značaj; ob večjem deževju jo kaj rada zalije povodenj. Radi tega so si predzgodovinski prebivalci te kotline, ilirski Japodi, izbrali za bivališče položne griče, ki se vlečejo od Križne gore tja do Šmarte. Sredi te doline čepi položna Ulaka s prostranim uleknenim hrbtom, ki je nekako osrednja naselbina v Loški dolini. Vneti raziskovalec predzgodovinske dobe v Loški dolini, župnik Jernej Hauner, sedaj v Moravčah, je kakor na ravnicah Križne gore tako tudi na Šmarškem hribu našel ostanke posod iz starejše železne dobe (5.—6. stol. pr. Kr.), na obeh hribovih in na Ulaki pa rimske starine.

Na podlagi njegovih dognanj je obširnejše raziskovanje v l. 1936, 1937, in 1939, izvršeno z blagovoljno podporo kr. banske uprave Dravske banovine in Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, pokazalo, kako raznolična in svojevrsna je predzgodovinska kultura te doline. Že prvi poskus je pokazal ugoden uspeh ter podal jako zanimiva odkritja o naselbini, zlasti o njenem početku v zgornjerimski dobi. Ulaka ima značaj večjega kraja, zidanega skoraj v mestnem slogu. Stanovanja stojé v vrsti kakor hiše v mestu ob dolgi cesti, ob njej stoji tudi vrsta kovačnic, ki daje trgu izrazit obrtniški značaj.

Na grebenu tega hriba brije pogosto hud veter. Zato so prebivalci poglobili kovačnice več ko poldrugi meter globoko v tla. Ta srečni slučaj ima za ugodno posledico, da so se razni predmeti dobro ohranili. Zato se je mogla do podrobnosti ugotoviti vsa oprema v kovačiji: ognjišče, kovaško orodje, obrtni izdelki in posode. Odkritje kaže, da se obrat v kovačnicah v primeri z rimskimi tudi do danes ni posebno izpopolnil.

Še važnejša je ugotovitev umetne obrti, ki se kaže zlasti v emalstih vložnicah na bronastih predmetih. Že v keltski dobi je bil emajl pri Japodih, ki so prebivali v območju Snežnika od Devina, Nanosa preko Like do reke Une in Jadrana, zelo priljubljen. Iz keltske je prešel v zgodnjem rimsko dobo, kar izpričujejo obeski z okrasom človeške maske, kakršnih so se doslej našli štirje, in okrogle zapone z raznobarnim emajlom, najdene obenem z novei Hadrijana († 138) in Antonina († 161), kot priča za njih lokalno priljubljenost še sredi 2. stol. Toda v tej dobi že propada prej tako evetoča obrt na Ulaki. Posledice grozovitega vpada Markomanov l. 168, morilna kuga, ki so jo zanesla vojaška krdela iz vojsk na vzhodu, končanil l. 166 pod vodstvom cesarja Lueija Vera, vse to je bilo vzrok, da je v tem času propadlo na Ulaki večje število kovačnic in prodajaln,

SLJIVOVICA

ZGANJE

PELINKOVEC

VERMUT

Zlatko Badel

Avenida Maipú 3146-50 Olivos F.C.C.A.

U. T. Olivos (741) - 1304

Ljudski komisar Molotov

Pot povprečnega, a častihlepnega človeka

Ljudski komisar Molotov je mimo Stalina na politični pozornosti Evrope brez dvoma prvi praveati "mož trenutka". Odkar je pred komaj pol leta postal namestnik izpodrinjenega Maksima Litvinova, se je zunanja politika Sovjetske Rusije jako čudno zasukala. S tem je Molotov mahoma stopil kot "veliki državnik" na isto mesto svetovne politike, kamor gleda vsa svetovna javnost in on igra pri novi usmerjenosti boljševiške politike prvo violino.

Toda izven Sovjetske Rusije je le malokomu znano, kaj da tiči v tej zagonetni postavi in odkod izvira Molotov da si je pridobil svojo oblast.

Kakor Lenin, Stalin, Litvinov in drugi boljševiški voditelji, ima tudi Molotov drugačno rodbinsko ime. Prej se je pisal Srbšabin in rojen je bil v Kavkaziji. Njegov oče je bil knjigovodja v nekem državnem podjetju.

Ta zunanji komisar ni bil nikdar v inozemstvu. Tudi nima nobene diplomatske šole in ne govori nobenega drugega razen ruskega jezika.

Tu je pisatelj pozna samo iz prevodov boljševiške Rusije. Čeprav je v vseh panogah samo srednje darovit človek in se ne odlikuje z nobeno posebnostjo, s katero se svetijo druge revolucionarne zvezde in ki so si po teh priborili oblast, pa Molotov tudi ni človek, ki bi bil došpel na najvišji klin po kakem rabeljskem opraviilu, po hinavščini ali podkupni. Brez dvoma ni darovit govornik ali pisatelj, ljudski vodja ali propagator. Teško bi ga prištevili k ruski inteligenci. In vendar je ta tiha pojava v mogočni oblastni državi Stalinovi druga najvažnejša osebnost, čigar sedanji vpliv je brezmejen. Tako malo je viden in pomemben po zunanosti, po preprosti ruski

ki so bile v 2. stol. požgane in nikdar več pozidane. V 3. stol. si Ulaka zopet opomere. Kovačnice, letos v septembru izkopane, so obratovale dalje tja v 4. stoletje, kar izpričujejo novi cesarjev Konstantina, Konstancija II. in Gracijana. Bronasti izdelki, ključji, zapahi in drugo, hranijo sicer še dobro tradicijo obrti, vidi pa se, da so se izdelovali le predmeti za praktično porabo; emajla ni več. Lončena roba je tipična za 4. stol. in se da po svojih oblikah ločiti od one iz 1. in 2. stol. Nad vse zanimiva je skledica s pasom kljukastih križev, znamenjem sreče in zdravja. — Naselbino je konec 4. stol. uničil požar, o čemer pričča zogljeno žito, pšenica, ječmen, grah, prosena kaša, kar vse je v obliči ležalo raztreseno v eni kovačnici.

Septembrsko raziskavanje je v marsičem razširilo in poglobilo, dosedanje ugotovitve, pokazalo pa je končno še sledove predzgodovinskega selišča na Malem Vrhku pri Ložu kakor tudi na Ulaki, kjer so že pred leti odkrili gomile z zapuščino iz 5. in 6. stol. pr. Kr. Pionirsko delo župnika Hafnerja ni bilo zaman.

Prof. dr. Walter Schmid.

RESTAVRACIJA

"PRI ŽIVCU"

kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravljeni tudi za svatbe.

Rojakom se priporoča lastnik
EMIL ŽIVEC
Osorio 5085 — La Paternal

Slovenski stavbenik

Za načrte, betonske preračune in Firmo,

obrnite se do tehničnega konstruktörja

FRANCA KLANJŠEK
Marcos Sastre 4363

Villa Devoto U. T. 50 - 0277

obleki in po vedenju, da bi človek mislil, da je kak knjigovodja ali učitelj z dežele.

Le kako je bilo mogoče, da je tak človek iz povprečne množice stopil v ospredje in se tako nenadoma povzpel v tako vrtoglavo višino oblasti, tako da ga morajo poslaniki najmočnejših držav tega sveta, iz Washingtona, Londona, Pariza pa Berlina obiskovati in se z njim posvetovati?

Njegova tiha osebnost bi ga ne bila mogla nikoli privedi na visoke grebene valov v oblasti. Svojo pot je dosegel po zunanjih okoliščinah, zaradi uspehov boljševiške revolucije same.

Molotov je bil rojen leta 1890. Na jugu carske države je hodil v gimnazijo in je hotel postati inženir. Ko je imel 17 let, je odšel v Petrograd na poltehniko. Tu pa je zašel med nihiliste in je postal kmalu goreč pristaš prevratnih teorij. V teh burnih študentskih letih si je nadel novo ime. Preden je izbruhnila svetovna vojna, je bil trikrat izgnan v Sibirijo. V prvih vojnih letih je nastopal kot neustrašen terorist in neumoren glasnik Lenina. Vsi komunistični letaki, brošure in listi so se vtihotapili v Rusijo skozi njegove roke. S tem podtalnim rovarjenjem je Molotov mnogo prispeval za revolucijo.

Ko sta jeseni leta 1917 Lenin in Trocki vso oblast vzela v svoje roke, je imel Molotov majhno mesto v najbolj spodnjih vrstah strankinega vodstva. Za kaj višjega se jim je zadržal preveč neroden. Toda 27-letnemu Molotovu se ni mudilo; čakal je in delal.

Za gradnjo kake nove države niso potrebni le daroviti teoretiki, marveč je treba predvsem mnogo praktičnih, žilavih delavcev, ki to, kar drugi iztuhajo, oni predelajo in izvedejo. Tak delavec pa je Molotov. Njegova delavnost je naravnost brezmejna in neumorna. Vse zna, če je treba, in ničesar mu ni preveč. Osebnih potreb sploh nima. Živi estetsko, ne pije alkohola, ne kadil, ne je mesa, malokdaj kam gre in ne pozna drugega razvedrila ko svoje knjige, svoje uradne spise, svoje delo.

Nobeni stvari ne prezre. Vse niti tekočega dela drži sam v rokah. Kakor se pa sam brezpogojno ravna po danih ukazih, tako zahteva tudi od svojih podložnih uradnikov brezpogojno pokorščino. Ker je tako redkobeseden, mu pravijo "molčeči komisar". Mrzel, trd ko kamen, zvest naukom revolucije, vdan Stalinu ko nobeden drugi, je Molotov od leta 1916 dalje Stalinov prijatelj in varovane. Zato ga je nemara Trocki zaničeval in je rekel, da "Molotov ni nič drugega ko zvest čuvajni pes". V njegovih očeh je bil ta "peščuvaj" komaj še vreden, da je opravljal samo "umazana dela".

OBISČITE KROJAČNICO Leopolda Ušaj

Sporočam Vam, da imam v zalogi najmodernejšo blago za POMLAD in POLETJE

Pridite k meni, kjer boste najboljše postreženi.

G A R M E N D I A 4 9 4 7
Buenos Aires La Paternal

Kmalu po Leninovi smrti pa so Trockega pregnali, in druge svetle zvezde so se zablestele na sovjetskem nebu — in so tudi zatonile. A Molotov je preživel vse velike revolucionarne iz prvih let. Polagoma je stal višje in višje v stranki. Pod Stalinovimi perutnicami je postal član "politbiroja" (kratica za politični biro, ki je prav za prav odločujoči organ komunistične stranke) in s tem je že vstopil v vlado. Ko je bil leta 1930 ustreljen Rijkov, je postal Molotov predsednik ljudskih komisarjev. In ko so slednji pred nekaj meseci vzeli Litvinovu zunanepolitično krmilo iz rok, je mogel Molotov za 180 stopinj obrniti smer sovjetskoruske zunanje politike. Zdaj vlada s Stalinom drugo največjo državo na svetu.

Molotov se ne odlikuje s kako posebno darovitostjo in duhovitostjo, pač pa ima neomajno voljo, je hraber, goreč in žilav. Francija in Anglija se nista nikoli zavedali, kaj Molotov pomeni — in Nemčija prav tako ne ve, kaj je Molotov. Molotov ni človek, ki bi mu mogel kdo pogledati v njegove načrte. V prvi vrsti je Rus in narodnjak po svoje. Mimo tega pa je še revolucionar z dušo in s telesom in nad vse trezen in hladno preudaren.

Samostan Yilelostarij

Kakih 1500 kilometrov severno od finske prestolnice Helsinkov, ondi, kjer se izteka reka Petsamo v fjord Petsamo, je Jilelostarij, najsevernejši samostan sveta. Tu, dasi 40 km južno od Ledenege morja, je zaradi bližine Zalivskega toka še rastlinstvo, kakršnega lovek ne bi pričakoval na takem severu.

Petsamo je ozek, finski koridor, ki vodi k Lednemu morju. Z divjih višav je videti daleč proti vzhodu v neskončno samoto, preko osamelih gora Rusije. Sinji vrhovi na zahodu so že norveški. Proti severu ti sega pogled daleč preko fjorda, čigar skalnato, obrobno gorovje stopa v daji nazaj in ti odpira pogled na Ledeno morje. Kar dva meseca sije v poletju sonce neprestano, in šele v avgustu pada bolj in bolj pod obzorje. Pozimi se pridruži tišini gozdov in samotnim jezerom; skrivnostnim daljavam zahrbtnih barij; večnemu šumljanju brzcekih rek in veletokov, še črna noč, in samo opoldne se za spoznanje posveti zasnežena priroda v komaj nadahnjenemu polumraku.

Poleti pa se po širnih travnikih jilelostarijskih zemljišč pasejo črede belega, značilno finskega goveda; v hlevih pa, ki so zaradi varnosti spričo mraza postavljeni prav tik pod gorskimi slemenji, nemirno topota več ko ducat konj.

Do Ouluja, mesta ob Botniškem zalivu, smo se pripeljali z brzovlakom. Otod pa se peljemo dalje s finskih vlakom, ki mu je lokomotiva zakrjena z drvmi, do Kemija, dalje ob reki Kemi do Rovaniemija. To je

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah.

Atelje MARKO RADALJ

Facundo Quiroga 1325

U. T. 22 - 8327

DOCK SUD

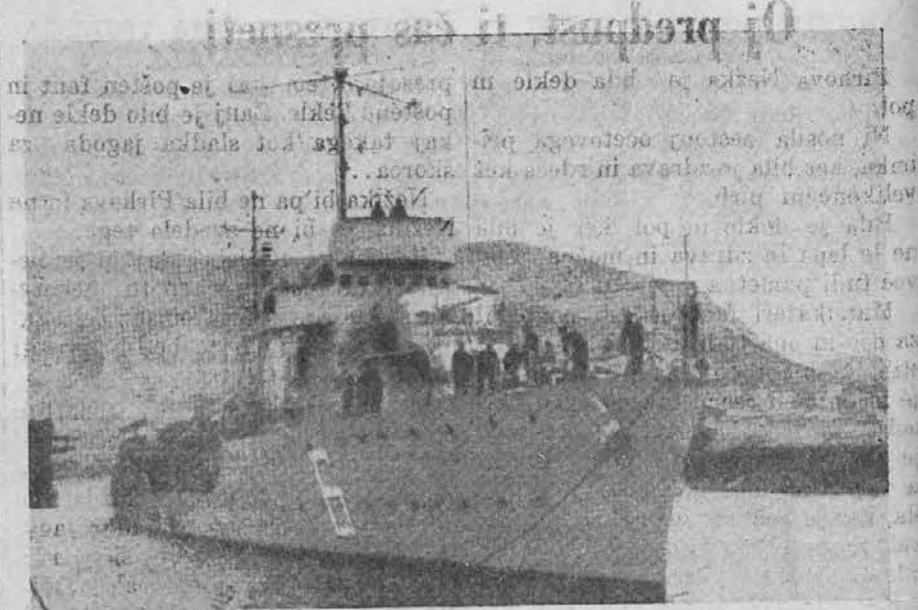
KADAR IŠČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

Berto Cernič

DORREGO 1583 — Gs. Aires

U. T. 54 - 3588

Rušilec "Ljubljana", ki se je nedavno potopil. Poveljnik rušilca, Ahlin, ki je bil Slovenec, je radi te nesreče izvršil samomor

poslednje finska postaja na severu. Tri kilometre dalje proti severu je bela tabla na avtomobilski cesti z napisom: "Severni tečajnik". Tu izstopajo poslednji potniki — ameriški turisti, Finci z juga, Angleži.

Tu se začneja Laponska. Kdor nima sam svojega vozila, vstopi v Rovaniemiju v omnibus in si vzame vozovnico do — Ledenege morja. Ozka Ledenomorska cesta je dolga 530 km in drži naravnost, kar naravnost na sever. Poslednje večje naselje je Sodankijle. Tu si nakupi še "odpustkov", ki so: finska bodala, laponske avbice, ročna dela, filmi in razglednice z več ali manj posreženimi posnetki severnega sija. Laponec v evropskih hlačah in pisanim laponskem sukniču prodaja rogovje severnih jelenov in se rad postavi na pozor, če ga hoče kak Američan fotografirati.

Zmeraj bolj proti severu se peljemo. Zmeraj je manj vasi — večidel sta le po ena ali dve hiši. Večkrat obstane omnibus pred kakim finskih gostiščem, kjer si morejo potniki pri belo pogrnjenih mizah za nekaj novčičev privezati dušo.

Na višavah Kaunispeaja ni skoraj nič rastlinstva. Otod je na daleč okoli pogled na neskončne tundre visoke planote. V dolinah se kakor bel trak vije cesta, ki je tu in tam z ograjo zavarovana spričo snežnih zametov.

Sele na bregovih obseznega jezera Inarija so spet gozdovi, jezera in barja. Tu je spet več vasi. V Ipalu prenočimo v hotelu turistovskega društva, kjer smo po finski šegi še prav tako natančno in čedno postreženi kakor v Helsinkih.

Drugo jutro nadaljujemo pot. Spotoma vstopi kak Laponec in se pelje nekaj časa z nami. Zdaj pa zdaj stee kak severni jelen čez cesto. Za hip zagledaš z ozkega lese-nega mostu naglo deročo reko, na kateri plava nešteto hlo dov na sever k Lednemu morju, kjer jih bodo kje obtesali in naložili na ladje.

V Salmijerviju smo. Tu se odep-pi cesta k fjordu Petsamo; na severozahod pa vodi cesta v norveško pristanišče Kirkenes.

Pri Jilelostariju izstopimo in se peš podamo k samotnemu samostanu.

Kakih trideset ruskih menihov še biva tu v lesenih hišah, ki so daleč naokoli raztresene. Molče in s tru-

Kavarna in pizerija

Razna vina — Vsakovrstni likerji in vedno sveže pivo. Rojakom se priporočata

PETER FILIPOVIĆ

in JUSTO KRALJ

WARNES 2101 esq. Garmendia

U. T. 59 - 2295

La Paternal Bs. Aires

MODERNA KROJAČNICA

Peter Capuder

izdeluje moderne obleke po zmernih cenah.

AYACUCHO 975 — BS. AIRES

U. T. 41 - 9718

dom pridobivajo iz tal prehrano in lovijo ribe v deroči reki Petsamo, ki teče tik naselja. Menihi so bradata, temne postave, kot iz romanov Dostojevskega. Samostan je duhovno središče za nekaj stotin Laponev, ki živijo v maloštevilnih, jako raztresenih hišah. V Petsamu skoraj ni več potujočih Laponev, le zahodno od jezera in pa v norveški Laponski so še nomadi. Menihi, ki so iz Rusije za zmeraj izločeni, bodo pač tu doživeli tudi smrt, ne da bi imeli kaj upanja, da bo kaj naraščaja za njimi.

Bradat star menih nam pokaže kapelo, ki je skrbno negovana in je še preostanek nekdanjih, lepih časov. udno vpliva na človeka ta tihi, mali prostor daleč na severu; od vrha do tal so pokrite stene s pozlačenimi ikonami. Z drobi svoje finščine smo se skušali z menihom pogovarjati, a on je znal le rusko in pa laponsko narečje, ki je finščini sorodno.

Nato smo se odpravili ob reki navzdol in smo nekaj dni preživeli v šotorih v tej tuji, daljnji, severni divjini.

ALI SI ŽE PRIDOBIL NOVEGA NAROČNIKA?

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenija, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, nadua, gota. Šibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

GREVA: eolitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 30.— PLACEVANJE PO \$ 5.— NA TEDEN

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenjajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečevanje.

OD 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12

Rivadavia 3070

PLAZA ONCE

Najnovejšo blago za leto 1940 SUPERLAN in CAMPER dobite v zalogi v krojačnici

"PRI ZVEZDI"

Ugodno priliko nudim svojim klijentom s plačevanjem na mesečne obroke. — Obiščite me in se boste sami prepričali

Cene nizke.

Za obilen obisk se priporoča rojakom

STANISLAV MAURIČ

TRELLES 2642 U. T. 59-1232

Oj predpust, ti čas presneti...

Pirhova Nežka je bila dekle in pol. Ni nosila zastoj očetovega primka, ker bila je zdrava in rdeča kot velikonočni pirh. Bila je dekle in pol, ker je bila ne le lepa in zdrava in močna, temveč tudi pametna. Marsikateri fant je rad pogledal za njo in ona tudi ni bila ena od tistih, ki bi bila gluha in slepa. Saj je imela med vsemi tovarišicami najboljše sprave, pa tudi po svetu je bila. Saj je imela v Trstu teto in je tako tudi med gosposke ljudi prišla, ker je večkrat ostala pri teti po kak mesec. Prav razumno dekle je bila ta Nežka. Kar Pirhova gospodična so ji rekli. Nobeni drugi v vasi niso dali te besede. Kaj si pa mislite: gospodična ni kar tako. Druge so bile Mica, Neža, Špela, Johana... gospodična je bila pa samo ona, to je bila Pirhova "gospodična". Že nekaterikrat so se snubei oglašili pri Pirhu. Že predlani, ko je bilo Nežki šele 20 let. Toda oče Pirh je stvar kar na kratko odrezal. Poklical je hčer. Vprašal jo je, če se ji kaj mudi v zakonski stan in če ima že izbranega fanta. Da ne eno ne drugo, tako je povedala. Kaj pa Potokovega Anžeta bi hotela? Pravijo da te snubi. Naj le še počaka. Če mu je kaj zame, naj le še počaka. Dosti je še časa. Mačkovega zaklja pa tudi ne vem. Slabega od njega ne vem nič, dobrega tudi nič. Kar na slepo se pa res ne bom možila, da bi se že teden po poroki kregala. Prav imaš dekle, tako je presodil oče in so bili za tisti predpust odpravljeni kar vsi ženini. Lani je spet potrkal na vrata ženin. Bil je Kolovratov Pepe. Ni bil napačen fant. Vsaj za oko ne. Marsikatera je na skrivaj za njim pokukala in Pepe se ni branil nje vabljenih smehljajev. Bil je ta Pevačev, ki je tudi po svetu. Najprej je služil pri vojakih, doh nekje v Italiji in se je počasi navadil stvari, kateri ne služijo v priporočilo poštenemu fantu. Pozneje je delal v Milanu v fabriki, kjer ga je slaba družba potegnila v nižine življenja. Tako je ta Pepe zgrešil zdravo

presojajo o tem, kaj je pošten fant in pošteno dekle. Zanj je bilo dekle nekaj takega kot sladka jagoda za škoreca. Nežka bi pa ne bila Pirhova in ne Nežka, če bi ne zvedela tega. Kaj bi ne zvedela! Saj jo je nekaterikrat ustavil na potu; nekaterikrat tudi prišel na obisk; celo darove ji pošiljal in jo hodil prositi šopka. Ko je prišel prositi tudi njeno roko, tedaj je pa kar debelo pogledal. Več Pepe, ti si pa zame preveč moderen, tako mu je razložila. Tista beseda od škoreca in sladke jagode, ki ti je nekoč ušla, ko si bil malo v "ročicah" mi je ostala malo preveč globoko zapisana, da bi hotela biti jaz jagoda za škoreca. Tisto je bilo za šalo Nežka, se je Pepe izgovarjal. Toda taka šala, ki mi je preveč jasno povedala, koliko tebi pomeni dekle in kaj bo tvoja žena. Pravi jo da imam lep obraz. Toda ne bom ga imela vedno. In tedaj se bo škorec objedel in bo iskal druge jagode, kaj se ti zdi. Ti pa res ne poznaš šale, Nežka. Pa mi povej, če sem se proti tebi kdaj kaj spozabil? Že veš zakaj! Lahko ti pa povem drugih, s katerimi si imei opravka. Zakaj ti pa tiste niso več dobre, Pepe? Jagode so, ki so že zgrenele, kajne? Je zastoj vsaka beseda, Pepe. Kar ravno ti povem, da bi bila vsakega drugega fanta iz vasi bolj vesela kot tebe. Res da si lepši od njih, morda celo najlepši, toda jaz moža ne bo mvela zato, da bi ga gledala, kot tudi moj mož mene ne bo vzel zato, da me bo gledal; marveč zato, da bova lepo eden ob drugem živela, da bova dobro družino imela, da se bova skupaj veselila, skupaj pa tudi trpela. Ti bi se pa hotel pač skupaj veseliti, dokler bi ti to kaj teknilo, trpeti bi pa morala jaz sama. Ne, Pepe. Tisto si kar iz glave zbrisi. In če ostanem stara teta, raje bom vlačila na pepelnico ploh, kot pa celo življenje moža, kateri ne zna kaj je zakon. Čudno se mi zdi, da ti tako govoriš, Nežka, ki si bila po svetu? Ali nisi videla, da ljudje v mestu vse drugače živijo? Dobro vem to. Toda ali si pa ti pogledal tudi in prevdaril, če je tako življenje boljše? Ali so mar bolj srečni? Kaj mi porečeš od tistih de-

ših, kajti videl je, da bo postal sedaj on najmočnejši človek v Rusiji. Ta noč je Subovu veliko prinesla. Največja zapreka je bila odstranjen, — Aleksandra Potemkina ni bilo več, četudi je bil še živ, vendar je bil neškodljiv in mrtev za carico in za dvor! Sedaj mu je treba odstraniti samo še Gregorja Orlova; Subov pa je upal, da bo z njim hitro končal. Kolikor je zvedel od carice Katarine, ga je sovražila tudi ona, prepričan je bil, da mu bo v tem pogledu pomagala ali pa mu vsaj ne bo delala zaprek. Zmagal sem, — si je mislil Platon Subov in se naslonil na svilnate blazine kočije. — Ne bo dolgo trajalo, ko bom lahko objemal lepo carico Katarino, vladarico Rusije. Hahaha, sobe zimskega dvorca bodo dobile novega gospodarja, novega miljenca, ki bo najbrž ostal dolgo v teh sobah, kajti jaz ne nameravam počenjati takšnih neumnosti, kakor Aleksander Potemkin in takšnih surovosti, kakor moj dobi prijatelj knez Gregor Orlov. Platon Subov je bil srečen in vesel. Njegove želje so se izpolnile, — iz navadnega in siromašnega častnika bo postal v najkrajšem času najmočnejši človek ruske države. Sedaj je prispel v Carskoje selo. Kočija se ustavi, Platon Subov pa izstopi in se napoti po stranskih stopnicah v prvo nadstropje, v katerem se je nahajal caričin budoar. Med tem časom se je zdanilo, carica Katarina pa je že sedela pri svoji pisalni mizi. Spala je samo nekaj ur, ko pa je pozajtrkovala, je sedla k pisalni mizi in čakala Subova. Subov se je prestrašil, ko jo je zagledal. Njen obraz si je nadel krut izraz, kakršnega doslej še ni videl, njene poteze pa so istočasno govorile o ne-

mu gre nadnaravno plačilo. Telesu je pa koristen post, ker ga utrjuje. Od pritrganja v jedi so izvzeti stari ljudje, ki imajo že 60 let, mladina do 1 leta 2 (izpolnjenega) in tisti ki teško delajo: zidarji, težaki, tovarniški delavci in vsi tisti, ki imajo teško telesno delo. Meso pa smejo uživati bolniki, doječe in noseče žene in tisti, katerim drugi dajo jed. Janez Hladnik. Zahvala Slovincem na jugu V nedeljo 28. jan. sem se srečno povrnil iz svoje poti po argentinskem jugu, na kateri sem obiskal rojake v Rio Negro, v Neuquenu, v Bahiji Blanki in Lomi Negri. Preživel sem 14 dni, ki mi bodo ostali vedno v najlepšem spominu. Vsak od rojakov je nekoliko doprinesel k temu, ker vsi ste me tako lepo sprejeli, kot da bi prišel na lastni dom. Posebno zahvalo sem dolžan Sini-goju Antonu v Cinco Saltosu, ki mi je bil cel teden na razpolago s svojim avtom, ki me je popeljal na obisk k rojakom in nato še v Plaza Huincul in naprej do Čilske meje v znamenite toplice Copahue, na podnožju 3000 m visokega vulkana. V Cinco Saltosu gre prav topla zahvala tudi pridnim pevkam, ki so tako lepo dvignile lepoto naše pobožnosti s petjem, ki je privabilo celo vas. V Plaza Huincul so se zbrali rojaki v hiši pri Rejevih, ki so nam tako lepo postregli. V Villa Regina je bil moj zvesti vodnik in voznik Božič Karlo, ki me je prišel še na povratku pozdraviti ob 1 uri zjutraj in mi prinesel potrebne za hrano na dolgi poti. V Bahiji Blanki sem imel spet dva doma. Pri Novakovih prvi dan, kjer smo se zvečer tudi zbrali in nekatero zapeli in rekli. Drugi dan pa sem bil Ferletičev gost, ki me je tudi prevažal s svojim "samodrečem". V Lomi Negri sem imel dom pri Šturlju in Zlembergerjev mami. Tem in še vsem moja topla zahvala. Janez, Hladnik, izseljenski duhovnik. Cerkveni vestnik 4. febr. maša na Paternalu za Olgo Ušaj, poročeno Makuc. Molitve na Paternalu ob 4 uri in pol. 11. febr. Maša na Avellanedi. Molitve na Avellanedi ob 4 uri. Na Paternalu ta dan ne bo popoldanske molitve. V sredo 6. febr. je pepelnica. Ta dan je začetek 40 dnevnega posta. Postna zapoved je v tej deželi sledeča: Strogi post, to je zdržanost od mesa in pa pritrganje v jedi (samo trikrist na dan, do sitega pa samo o polne) je na pepelnico in vse petke 40 dnevnega posta. Te dneve se je treba vzdržati masa tistim, kateri so gospodarji svoje mize. Kdor mora jesti, kar mu daje drugi, nje-ga ta postava ne veže. Samo post, to je pritrgati si v jedi, pa je zapovedano od sredah 40 dnevnega posta in na vel. četrtki. Druge dni ni nobenega posta. Post je koristen duši in telesu. Duši za to, ker s tem, da človek odreče nekaj svojemu telesu, ki po užitkih neredno želi, dobi duh več oblasti nad telesom. Ob enem pa je zatajevanje tudi dobro delo, katere-

ZGODOVINSKI ROMAN Caričin ljubljenec

Nadaljevanje 172 — Pugačev, — osvojiti si moram krono, — zapovej svojim ljudem, naj se bore, naj gredo v boj! Pri teh besedah je nesrečnež planil. In če bi se ne bil Subov pravočasno umaknil, bi ga bil norec zgrabil. Subov pa je v svoji surovosti dvignil svojo nožo in zadel nesrečneža sredi obraza. — Tu imaš, — zavpije Subov, — sedaj te bo najbrž minilo veselje, da v prihodnje ne boš več napadal svojih gostov. Sedaj bomo pustili norea in mutaste ga gondolierja skupaj, — se obrne Platon Subov k poveljniku in se nasmehne. — Sporočil bom Njeno mu Veličanstvu carici Katarini, da za tega razbojnika zares skrbite, prepričan sem, da bo Njeno Veličanstvo z vami izredno zadovoljno. Poveljnik se priklone, laskave besede generalmajorja Subova so mu zelo ugajale. — Moja prva in največja dolžnost mi veliva, da skrbim za tega upornika, ki se je drznil stegniti svojo roko po kroni carice Katarine in po njenem prestolu, — odvrne poveljnik. — Tako je prav, — vzklikne Subov. — Zagotavljam vam, da zna Njeno Veličanstvo ceniti vdanost in naklonjenost. Pazite tudi vnaprej na Pugačeva in ne imejte zanj nobenega usmiljenja! Poveljnik se še enkrat ponižno priklone, potem pa odide Subov z ostalimi gosti iz celice. V ključavnici je zopet zarožljaj ključ. Tako je ostal ubogi Gianettino, ki je bil še danes lep, izredno lep mladeni, spačen in onesrečen za vse življenje v celici, kjer so že dolgo

imeli zaprtega upornika Pugačeva — nesrečnega nekronanega ruskega carja. 151. POGlavJE. V Katarininih sobah Poveljnik trdnjave in zdravnik sta spremljala Subova po dolgih trdnjavskih hodnikih do izhoda. Neprenehoma sta se mu klanjala in mu zagotavljala svojo naklonjenost in zvestobo. Ta dva človeka sta imela dober nos, radi tega sta takoj zaslutila izpremembo, ki se je vršila na dvoru. Vedela sta, da se bosta morala pokoravati novemu caričinemu miljenecu, vsa znamenja pa so kazala, da si je osvojil caričino sree generalmajor — Platon Subov. General major Subov se poslovi od zdravnika in od poveljnika Petropavlovške trdnjave in stopi v kočijo, ki ga je čakala, potem pa zapove kočijažu, naj ga čimprej pripelje v Carskoje selo. Bil je zelo zadovoljen s samim seboj. Vse je izvršil, kar mu je carica ukazala. To noč se mu je vse posrečilo. Aleksandra Potemkina je izročil poveljniku mesta Petrograda in nekdanji caričin miljenec se nahaja morda že sedaj na poti v Arhangel'sk, odkoder se ne bo nikdar več vrnil, — njega se Subovu torej ni bilo treba več bati. Elizabeto Voroncov je odpremil v vodno celico v Petro-pavlovski trdnjavi, nesrečna deklica je nočoj brez dvoma utonila, zadela jo je ista usoda kakor nevarno Katarinino nasprotnico in tekmovalko grofica Klarisa Pineberg. Gianettino je izgubil svoj jezik, — carici torej ni mogel več škodovati, kajti brez jezika ni mogel govoriti. Tako je Platon Subov premišljeval in se vedno bolj bližal Carskemu selu. — Prijetno mu je bilo pri du-

ših, kajti videl je, da bo postal sedaj on najmočnejši človek v Rusiji. Ta noč je Subovu veliko prinesla. Največja zapreka je bila odstranjen, — Aleksandra Potemkina ni bilo več, četudi je bil še živ, vendar je bil neškodljiv in mrtev za carico in za dvor! Sedaj mu je treba odstraniti samo še Gregorja Orlova; Subov pa je upal, da bo z njim hitro končal. Kolikor je zvedel od carice Katarine, ga je sovražila tudi ona, prepričan je bil, da mu bo v tem pogledu pomagala ali pa mu vsaj ne bo delala zaprek. Zmagal sem, — si je mislil Platon Subov in se naslonil na svilnate blazine kočije. — Ne bo dolgo trajalo, ko bom lahko objemal lepo carico Katarino, vladarico Rusije. Hahaha, sobe zimskega dvorca bodo dobile novega gospodarja, novega miljenca, ki bo najbrž ostal dolgo v teh sobah, kajti jaz ne nameravam počenjati takšnih neumnosti, kakor Aleksander Potemkin in takšnih surovosti, kakor moj dobi prijatelj knez Gregor Orlov. Platon Subov je bil srečen in vesel. Njegove želje so se izpolnile, — iz navadnega in siromašnega častnika bo postal v najkrajšem času najmočnejši človek ruske države. Sedaj je prispel v Carskoje selo. Kočija se ustavi, Platon Subov pa izstopi in se napoti po stranskih stopnicah v prvo nadstropje, v katerem se je nahajal caričin budoar. Med tem časom se je zdanilo, carica Katarina pa je že sedela pri svoji pisalni mizi. Spala je samo nekaj ur, ko pa je pozajtrkovala, je sedla k pisalni mizi in čakala Subova. Subov se je prestrašil, ko jo je zagledal. Njen obraz si je nadel krut izraz, kakršnega doslej še ni videl, njene poteze pa so istočasno govorile o ne-

skončni žalosti. Takšna je zunanost žene, ki je izgubila svojega ljubljeneega, — takšna je mati, ki je morala pokopati svojega lastnega otroka, — takšna je bila tudi carica, — žalostna, obupana, hkrati pa kruta, — z eno besedo, žena, kateri so bogovi ugrabili vse. Carica pogleda svojega zaupnika. Subov se spoštljivo prikloni. — Končano? — vpraša Katarina zamolklo. — Vse sem uredil, Veličanstvo! — odgovori Subov in se približa pisalni mizi, pri kateri je stala carica. — Grofica Klarisa Pineberg? — Mrtva! — Elizabeta Voroncov? — Mrtva! — Gondolier Gianettino? — Nem je — to se pravi toliko kakor mrtev! Katarina se obrne in stopi k oknu. Minilo je nekaj minut, preden se je zopet obrnila. Sedaj je bil njen obraz bolj blede kakor prej. — Ukazite, naj zbudijo kneza Gregorja Orlova, — reče carica. — Recite mu, da bi se rada z njim peljala na izprehod! Na izprehod z Orlovom? — Subov se strese. Za vruga med tem časom, ko njega ni bilo v Carskem selu, je bil najbrž Orlov tukaj! Če sta se pomirila? — Katarina je samo ženska, knez Orlov pa je še vedno zelo lep moški! Subova je ta misel silno raztogotila. V naslednjem trenutku pa ga je carica Katarina sama pomirila z besedami: — Vi naju boste spremljali na izprehodu, dragi moj Subov. Rada bi, da bi bili priča, ko bom Gregorja Orlova nagradila za njegove nevenljive zasluge.

mu gre nadnaravno plačilo. Telesu je pa koristen post, ker ga utrjuje. Od pritrganja v jedi so izvzeti stari ljudje, ki imajo že 60 let, mladina do 1 leta 2 (izpolnjenega) in tisti ki teško delajo: zidarji, težaki, tovarniški delavci in vsi tisti, ki imajo teško telesno delo. Meso pa smejo uživati bolniki, doječe in noseče žene in tisti, katerim drugi dajo jed. Janez Hladnik. Zahvala Slovincem na jugu V nedeljo 28. jan. sem se srečno povrnil iz svoje poti po argentinskem jugu, na kateri sem obiskal rojake v Rio Negro, v Neuquenu, v Bahiji Blanki in Lomi Negri. Preživel sem 14 dni, ki mi bodo ostali vedno v najlepšem spominu. Vsak od rojakov je nekoliko doprinesel k temu, ker vsi ste me tako lepo sprejeli, kot da bi prišel na lastni dom. Posebno zahvalo sem dolžan Sini-goju Antonu v Cinco Saltosu, ki mi je bil cel teden na razpolago s svojim avtom, ki me je popeljal na obisk k rojakom in nato še v Plaza Huincul in naprej do Čilske meje v znamenite toplice Copahue, na podnožju 3000 m visokega vulkana. V Cinco Saltosu gre prav topla zahvala tudi pridnim pevkam, ki so tako lepo dvignile lepoto naše pobožnosti s petjem, ki je privabilo celo vas. V Plaza Huincul so se zbrali rojaki v hiši pri Rejevih, ki so nam tako lepo postregli. V Villa Regina je bil moj zvesti vodnik in voznik Božič Karlo, ki me je prišel še na povratku pozdraviti ob 1 uri zjutraj in mi prinesel potrebne za hrano na dolgi poti. V Bahiji Blanki sem imel spet dva doma. Pri Novakovih prvi dan, kjer smo se zvečer tudi zbrali in nekatero zapeli in rekli. Drugi dan pa sem bil Ferletičev gost, ki me je tudi prevažal s svojim "samodrečem". V Lomi Negri sem imel dom pri Šturlju in Zlembergerjev mami. Tem in še vsem moja topla zahvala. Janez, Hladnik, izseljenski duhovnik. Cerkveni vestnik 4. febr. maša na Paternalu za Olgo Ušaj, poročeno Makuc. Molitve na Paternalu ob 4 uri in pol. 11. febr. Maša na Avellanedi. Molitve na Avellanedi ob 4 uri. Na Paternalu ta dan ne bo popoldanske molitve. V sredo 6. febr. je pepelnica. Ta dan je začetek 40 dnevnega posta. Postna zapoved je v tej deželi sledeča: Strogi post, to je zdržanost od mesa in pa pritrganje v jedi (samo trikrist na dan, do sitega pa samo o polne) je na pepelnico in vse petke 40 dnevnega posta. Te dneve se je treba vzdržati masa tistim, kateri so gospodarji svoje mize. Kdor mora jesti, kar mu daje drugi, nje-ga ta postava ne veže. Samo post, to je pritrgati si v jedi, pa je zapovedano od sredah 40 dnevnega posta in na vel. četrtki. Druge dni ni nobenega posta. Post je koristen duši in telesu. Duši za to, ker s tem, da človek odreče nekaj svojemu telesu, ki po užitkih neredno želi, dobi duh več oblasti nad telesom. Ob enem pa je zatajevanje tudi dobro delo, katere-

CIGANSKA CERKEV

Cigani so videli da imajo vsi drugi ljudje svojo cerkev. Mislili so si, kako bi bilo lepo in dobro, ako bi tudi oni imeli vsaj eno svojo cerkev. Zato so se lepega sončnega dne zbrali na pašniku, da bi se posvetovali.

Prišle so ženske in otroci, mladi in stari, kotlarji — črni kakor vrani. Med njimi je bil njihov župan, krepak in močan eigan. Ko je začel govoriti, so vsi cigani utihnili.

"Dragi mojstri", je pričel kokodakati po cigansko, "zbrali smo se, da se posvetujemo, kako bi si napravili cerkev."

"Hala dala karakala", so zakodakali vsi, "tako, tako, naš župan, ampak kakšna bo?"

"Zidana ni dobra, ker se lahko podre, iz železa tudi ne, ker bi zarjavela, mislim, da bi bila najboljša iz sladkega sira."

"Taka, taka, taka naj bo. Vsi ljudje bodo strmeli, da imamo cerkev, kakršne ni na svetu."

In od tistega dne so začeli vsi cigani od vseh strani znašati sir, zidarji so se lotili dela, zidovje je raslo, in cerkev je bila čedalje lepša. Vsi so jo hodili gledat in so bili veseli.

Čez mesec dni je bila cerkev zgrajena. Samo zvonov še ni imela. Pa so si mislili, da cerkev iz sira ne more imeti drugačnih zvonov kakor iz nečesa, kar se da jesti.

"Jaz mislim", pravi majhen eigan, "da bi bila svinjska glava z jezikom prav primerna!"

"Dobro, dobro", so rekli vsi, in drugi dan je visela na stolpu preka-jena svinjska glava. Vrata so bila iz mastne slanine, streha pa iz tanjših kosov suhih klobas.

In nekega lepega dne je bilo treba cerkev blagosloviti. Ker pa cigani nimajo duhovnikov, je vzel njihov župan nož v roko ter je izrezal v cerkvenem zidu velik križ. Nato je iz slanine vrat spet izrezal križ, pri zvonu pa je odrezal košček jezika. In vsi cigani so se vrgli na to ter pojedli vsak košček cerkve.

In vsako nedeljo so v cerkvi ob-

hajali bogoslužje, dokler niso pojedli vse cerkve. Zato cigani še danes nimajo cerkve.

DVORNI NOREC

Pred mnogimi leti je živel kralj, ki je imel zelo pametnega dvornega norca. Nekoč je kralj izvedel, da si je norec sestavil polo, na katero je zapisal imena tistih, ki jih je imel za najbolj neumne. Kralj je poklical dvornega norea in mu velel naj mu pokaže polo. Lahko si mislite, kako se je kralj razjezil, ko je videl sebe prvega napisanega na poli. Ves ogorčen je vprašal norea:

"Zakaj si napisal mene na prvo mesto?"

"Veličanstvo, dali ste tujeu denar, da vam kupi konja. Niste ga vprašali, kako mu je ime, in nihče izmed nas ga ni poznal, a vi ste mu zaupali tolikšno vsoto denarja. Go-

tovo je, da se tujec ne bo več vrnil, in vi ne boste videli ne konja ne svojega denarja!"

"A kaj če se tujec vendarle vrne?" je vprašal kralj.

"Tedaj bom zapisal njegovo ime na vaše mesto!"

ZNAL SI JE POMAGATI

Nekega dne je dala mati svojemu sinku velik kos potice in mu velela: "Tukaj ti dam kos potice. Razdeli ga s svojo sestrico, kakor se dobremu bratu spodobi!"

"Kako se pa dobremu bratu spodobi?" je vprašal deček.

"Sestrici daj večjo polovico!"

Deček je trenutek pomislil, potem je stopil k sestri (ji dal ves kos potice in rekel:

"Tu ti dam kos potice, draga sestrica. Deli ga z menoj tako kakor se dobri sestrici spodobi!"

Otroke paternalske šole so obiskali njihovi starši, ko so se šolarji nahajali na počitnicah v San Antonio de Padua

Mladinski kotiček

JADRANSKO MORJE

Veterček pihljal je po valovih in obali, s čolni se igral je, ki po morju so veslali.

Iz skrivnostne tihe in srebrne mesečine slišal sem vzdih: plah utrip davnine.

Moja duša srečna je strmela na obzorje, kjer šepetala pesem večna je: Naše si Jadransko morje...!

FRANCEK PIŠE OČETU

Piše Francek pismo drobno očku tja v nebesa, kakor biseri tekó mu solze iz očesa.

"Očka, ko odšel od nas si daleč tja na tuje, rekel si, da tam za tebe pač se sreča kuje.

Nikdar več se nisi vrnil v domovino k mami; tam na tujem zdaj počivaš v hladni, hladni jami.

Brez ljubezni brez toplote dnevi mi bežijo; v sreč mi kot bolne ptičke mlade sanje spijo.

Olgica Kurétova, Zagorje.

ZMANJŠANO

Učitelj razlaga učencem zmanjševalno obliko in našteva primere: Albin—Albinček, hiša—hišica, zajec—zajček, vrč—vrček, vagon—vagonček in podobno.

"Gregec", zakliče doli v tretjo klop, "povej zdaj ti en tak primer!"

"Oven—bacek", se odreže Gregec.

MRTVI SESTRICI

V grobu hladnem že počivaš, sredi cvetja grob je tvoj; kakor v zibki mirno snivaš — sinji náebes nad teboj.

Ko zalivam ti cvetice, rosno moje je oko, v duhu gledam tvoje lice, nepremično in bledó.

V težkih urah mislim nate, sestra moja, angelček, ki tam gori prosiš zame; grob krasi ti nagelček.

Zefi Klinar.

MATERINA SLIKA

Nekaj minut pred pomorsko bitko pri Manili je nekemu mlademu mornarju padel suknjič v morje. Prosil je poveljujočega častnika, naj mu dovoli, da skoči ponj. Častnik pa ga je strogo zavrnil:

"Ne smeš!"

A kaj je storil mornar? Kljub prepovedi je skočil v morje, zgrabil plavajoči suknjič, pripelzal nazaj na krov in se postavil v vrsto.

Zaradi nepokorščine so mornarja zaprli in po bitki bi moral admiral Dewey podpisati obsodbo na več let trdnjavske ječe. Ko ga je admiral vprašal, zakaj je to storil, je obsojenec ves potr izvlekel iz suknjiča na levi strani sliko in izpregovoril eno samo besedo:

"Mati!"

Admiral je ves ganjen poljubil mornarja in rekel:

"Mornarji, ki so za materino sliko pripravljeno žrtvovati življenje, bi ga žrtvovali tudi za domovino. Ne smejo te vkočvati v verige. Prost si!"

VPRAŠANJE

Otrok vpraša strica:

Povej mi stric, ki vse veš in znaš, zakaj je sedaj Evropa bolj napredna nego Amerika?

Stric se popraska za ušesom, nekoliko pomisli in reče:

Zato dragec, ker je bila Amerika poznejše odkrita.

Samemu sebi je priznal, da je bil še vedno zelo lep mož, ki bi še lahko vplival na vsako ženo.

Nadejal se je, da bo to tudi Katarina opazila.

Orlov ukaže svojemu slugi, naj mu prinese zajutrek, — hitro je pojedel neko malenkost, potem pa je popil čašico ruma.

Naposled je odšel iz svoje sobe in odprl vrata salona, kjer sta ga že pričakovala Subov in minister grof Panin.

Ko je Orlov slišal, da je carica ukazala tudi tema dvornima kavalirjema, da bi jo spremljala, se je njegovo čelo nagrbnilo.

Toda tudi to si je raztolmašil v svojo korist.

Brez dvoma ga je carica hotela odklikovati pred pričami, radi tega je ukazala Paninu in Subovu naj jo spremljata.

Tedaj se odpro vrata, v salon pa stopi carica Katarina.

Na sebi je imela črn obleko. Človek bi bil mislil, da ji je kdo umrl, sedaj pa žaluje za njim.

Bolestni smehljaj se je pojavil na njenih ustnicah, ko je zagledala gospode, ki so se zbrali v salonu.

Katarina ponudi najprej svojo roko Paninu, potem pozdravi s stiskom roke Subova, naposled pa se obrne h knezu Orlovu in reče:

— Ah, vi ste, moj dragi knez, — tudi vi nas boste spremljali — to je prekrasno!

Orlov stisne ustnice.

Vsem se je zdelo, da ga je carica Katarina hotela namenoma razžaliti in užalostiti.

Orlov pa se je tolažil s tem da glumi carico to komedijo samo pred ministrom Paninom in pred Platonom Subovim, ker ni hotela odkrito pokazati, da ji je nekdanji miljenec knez Gregor Orlov zopet mil in drag.

— Dajte mi svojo roko, moj dragi — spremite me do kočije.

Te besede so Orlova zopet popol-

noma osrečile.

Carica si je izbrala njega, da jo bo peljal v kočijo! Mar naj bi človek še dvomil, da se je carica z njim popolnoma pomirila?

Zvečer bo sedel zopet na istem mestu, kakor nekoč, mogočen bo, jutri zjutraj pa bo že ves Petrograd vedel, — vedela bo vsa Rusija, da je postal knez Orlov zopet car Orlov!

Pred palačo je stala velika odprta kočija.

To je bila trojka, v kočijo je bilo vpreženih troje prekrasnih konj, — spredaj sta sedela kočijaž in sluga, zadaj pa dva lakaja v svojih okusnih in lepih livrehaj.

Ko se je carica približala, sta slugi skočila s svojih prostorov in ponižno čakali, da je njih gospodarica sedla.

Katarina se je nagnila na Orlova, ko je stopila v kočijo, — temu se Orlov zelo čudil.

— Kam naj se peljemo? — vpraša Katarina in pogleda svoje spremljevalce.

Kamorkoli ukazuje Vaše Veličanstvo, reče Gregor Orlov, — če nas hoče Vaše Veličanstvo odpeljati v najoddaljenejši kotiček zemlje, bomo srečni, da moremo in smemo oditi z vami.

— Tako daleč vas pač ne morem odpeljati, dragi moj Orlov, — odgovori Katarina, — ker me v Rusiji potrebujejo. Toda, kako pa bi bile, če bi obiskali našega kneza v njegovi petrogradski palači? Kako bi bilo, če bi se odpeljali k vam, knez Orlov?

Knez Orlov se zelo razveseli. Komaj se je premagoval, da ni dal glasno duška svojemu veselju in presenečenju.

res izkazali toliko milosti in toliko — Veličanstvo, mar mi boste začasno, — najsrečnejši človek bom na svetu!

— Morate nas pa izvrstno pogostiti, moj dragi knez Orlov, — reče Katarina.

— Veličanstvo, storil bom, kar bom mogel, — odvrne Orlov ponižno, — jaz pa morem zares precej!

— To je ponosna beseda! — Naprej torej, odpeljimo se v palačo kneza Orlova v Petrograd!

Ko je carica spregovorila te besede, je kočijaž pognal konje, iskre živali pa so planile v dir.

Jutro je bilo prekrasno.

Rosne kapljice so se še lesketale po svežih, zelenih travnikih, njive so se vile v daljavo, drevesa, ki so stala ob cesti, so bila v etvju, ptički so žgoleli v pozdrav mlademu jutru, pa tudi carica je bila izredno dobre volje.

S svojimi spremljevalci se je zelo ljubezljivo pogovarjala, največjo pozornost je posvečala Orlovu, — in nekdanji caričin ljubljenec je bil se da j ves srežen.

Samo grof Panin je opazil, kako so se Katarini od časa do časa orosile oči, — edini on je vedel, da je caričina ljubenzivost samo komedija, da je veselo razpoloženje samo prisiljeno, še vedno pa ni vedel, kdo bo prav za prav deležen te komedije.

Naposled so prispeli v Petrograd. Prihod carice Katarine v njeno prestolnico se je razvil v pravcati triumf. Povhod so se zbirale množice, po ulicah, koder se je peljala carska kočija, so ji ljudje vzklikali in navdušeno pozdravljali svojo vladarico, — Katarino Veliko.

Vsakdo pa se je čudil, ko je videl poleg Katarine Orlova, — ta prizor je bil za Petrogradjane velika senzacija.

— Kaj se je zgodilo čez noč v Carskojem selu?

— Mar Potemkina ni več?

— Kaj pomeni to?

— Ženska se vedno vrne k svoji prvi ljubezni!

— Ta lisjak Orlov se je znal zopet vrniti h Katarini, zopet sedi na svojem prestolu, — zopet si je priboril njeno naklonjenost!

Tako so govorili presenečeni Petrogradjani.

Ko pa so govorili presenečeni Petrogradjani.

Ko pa so opazili, da se Katarina pelje v Orlovo palačo, si je nekdo mislil, da ve, koliko je odbilo.

— Jutri bo zopet zavladal car Orlov, — so modrovali ljudje po kavarnah in restavracijah. — Uboga Rusija, sedaj boš zopet ječala pod jarmom tega krutega tirana!

Ko je kočija prispela pred Orlovo palačo, so prihiteli slugi in odprli vrata.

Orlov skoči prvi na tla in pomaga Katarini izstopiti.

Na ulici se je zbrala množica ljudi, radi tega je hotel Gregor Orlov pokazati, da se je zopet vrnil na svoje staro mesto in se pomiril s Katarino, objel jo je in jo postavil na tla.

— Živela Katarina ruska! — je vzklikala množica, ki se je zbrala okoli sijajne kneževske palače.

Carica pokima množici in se obrne proti palači.

Med množico pa je bilo nekaj ljudi, ki so hoteli razveseliti tudi Orlova, začeli so klicati:

— Živel knez Orlov, dobrotnik domovine!

— Veličanstvo, ali vas smem prositi, da mi dovolite, da vas popeljem v svojo palačo? — vpraša knez Gregor Orlov.

Katarina mu ponudi svojo roko, knez Orlov pa jo pelje po stopnicah v prvo nadstropje.

Te stopnice so bile pravečata umetnina, — narejene so bile iz marmornja in iz zlata, slike po stenah in na stropu pa je naslikal neki umetnik, ki ga je cenila vsa tedanja Evropa.

Da, ta palača je bila dragocena, bila je lepša, kakor caričina zimska palača, nekoč jo je dala Katarina sezidati, darovala jo je Orlovu, — ogromne stroške pa je plačala seveda država, to se pravi narod, kakor se-

to po navadi godi.

Knez Gregor Orlov pripelje malo družbo v prekrasno urejen salon v prvem nadstropju.

Carica odloži svoj lahki plašč.

— Dragi Orlov, — reče Katarina, — bodite tako dobri in nam odprite tisto sobo, v kateri sem se nekoč tako rada mudila, — saj veste, katero mislim, —

Koliko spominov se je pri teh besedah zganilo v Orlovi duši!

Ti spomini so se zdeli knezu Orlovu še sedaj sladki.

Ze prej smo omenili, da je imel Gregor Orlov v svoji palači celo vrsto sob, ki jih je uredil za Katarino.

Imenovala so se Katarinine sobe.

V teh sobah je preživel s carico najslajše urice — tukaj je tekla zibel ljubezni Gregorja Orlova in carice Katarine, — kajti takrat ni minil niti dan, ko ne bi bilo Katarine v njegovi palači.

Te sobe so sestavljale prav za prav celo stanovanje, urejene pa so bile tako, kakor si jih more zamisliti samo mladi kraljevski par.

Iz elegantne predsobe, v kateri so stali lepi stebri, si prišel v prekrasem salon v slogu Ludovika XIV.

Stene so bile prevlečene s suknom, pozlačene mize, stoli, divan in ostali predmeti, ki so se nahajali v tem salonu, pa so bili prevlečeni z najdragocenejšo modro svilo.

Po stenah so visele dragocene slike, katere so slikali najznamenitejši umetniki.

Iz salona so vodila vrata v obednico.

To je bila velika soba, na stenah so se nahajali gobelini sive barve, pohištvo je bilo iz hrastovega lesa, od stropa je visel prekrasen lestev, v omarah pa se je lesketalo zlato in srebro z vdelanimi dragimi kamni.

Tukaj sta Katarina in Orlov mnogokrat večerjala. — Večerje pa je Katarina sama pripravljala.

(Dalje prihodnjic)